



**«ՍՕՍ-Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամ  
Ֆինանսական հաշվետվությունների  
միջազգային ստանդարտներին համապատասխան՝  
Ֆինանսական հաշվետվություններ  
և անկախ աուդիտորական եզրակացություն**

**31 դեկտեմբերի 2022թ.**

**Բովանդակություն**

**Անկախ աուդիտորական եզրակացություն**

**Ֆինանսական հաշվետվություններ**

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն .....	1
Գործունեության մասին հաշվետվություն.....	2
Չուտ ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն .....	3
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն.....	4

**Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

1	Ընդհանուր տեղեկություններ «ՍՕՍ Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամի և նրա գործունեության մասին .....	5
2	Հիմնադրամի գործառնական միջավայրը.....	6
3	Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ.....	7
4	Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական գնահատականներ և դատողություններ.....	15
5	Անցում նոր կամ վերանայված ստանդարտներին և մեկնաբանություններին .....	16
6	Հիմնական միջոցներ.....	20
7	Ոչ նյութական ակտիվներ .....	20
8	Պաշարներ .....	20
9	Տրամադրված կանխավճարներ .....	21
10	Բանկերում պահվող ավանդներ .....	21
11	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ .....	22
12	Դրամական նվիրատվությունների գծով պարտավորություններ շահառուներին.....	22
13	Հետաշխատանքային հատուցումների գծով պարտավորություններ .....	23
14	Ստացված դրամաշնորհներ .....	23
15	Պարտավորություններ շահառուների նկատմամբ.....	24
16	Հաշվեգրված ծախսեր և այլ պարտավորություններ .....	24
17	Եկամուտ նվիրատվություններից.....	25
18	Ծրագրի/նախագծի ծախսեր.....	25
19	Վարչական ծախսեր.....	26
20	Պայմանական դեպքեր և պարտավորություններ .....	26
21	Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում .....	26
22	Իրական արժեքի բացահայտումներ.....	29
23	Փոխկապակցված կողմերի գծով մնացորդներ և գործարքներ .....	29
24	Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր .....	30



## Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«ՍՕՍ-Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդին և ղեկավարությանը

### Մեր կարծիքը

Մեր կարծիքով, կից ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում «ՍՕՍ-Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամի (այսուհետ՝ «Հիմնադրամ») ֆինանսական վիճակն 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև Հիմնադրամի նույն ամսաթվին ավարտված տարվա՝ ֆինանսական արդյունքներն ու դրամական միջոցների հոսքերը ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն (ՖՀՄՍ-ներ):

#### Աուդիտի առարկան

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են.

- ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունն՝ առ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, և
- ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականությունն և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

### Կարծիքի հիմքը

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում:

Մենք կարծում ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

#### Անկախություն

Մենք անկախ ենք Հիմնադրամից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից թողարկված՝ Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների վարքագրի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտների) («ՀԷՄՍԻ Վարքագիր») սկզբունքների: Մենք կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ այդ պահանջներին և ՀԷՄՍԻ Վարքագրի համապատասխան:

## Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Հիմնադրամը լուծարելու կամ Հիմնադրամի գործունեությանը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի վերահսկման համար:

## Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է՝ ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները՝ ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են խարդախության կամ սխալների հետևանքով առաջացող էական խեղաթյուրումներից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կբացահայտի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով, և համարվում են էական, երբ ողջամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կարող են ազդեցություն ունենալ օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՄ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- որոշում և գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվություններում խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումների ռիսկը, մշակում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր աուդիտորական կարծիքը արտահայտելու համար: Խարդախության հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացում կամ ներքին հսկողության չարաշահում:



- ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Հիմնադրամի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Հիմնադրամի անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, մենք պարտավոր ենք մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվություններում համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են միայն մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են հանգեցնել նրան, որ Հիմնադրամը դադարեցնի անընդհատության սկզբունքով գործունեությունը:
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, այդ թվում՝ բացահայտումները և այն, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են հիմնական գործարքներն ու դեպքերն այնպես, որ ապահովվում է ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Ն. Կարապետյանի  
Տնօրեն



PricewaterhouseCoopers Armenia LLC

30 հունիսի 2023թ.

Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

**«ՍՕՍ-Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամ  
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն**

Հազ. ԴԴ դրամ	Ծնթգ.	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
<b>ԱԿՏԻՎՆԵՐ</b>			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	7	832,787	885,800
Ոչ կյութական ակտիվներ	8	2,661	3,930
<b>Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ</b>		<b>835,448</b>	<b>889,730</b>
<b>Ընթացիկ ակտիվներ</b>			
Պաշարներ	9	19,607	37,026
Տրամադրված կանխավճարներ	10	39,409	31,506
Բանկերում պահվող ապանդներ	11	55,100	67,220
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	12	384,215	173,788
<b>Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ</b>		<b>498,331</b>	<b>309,540</b>
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ</b>		<b>1,333,779</b>	<b>1,199,270</b>
<b>ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</b>			
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Դրամական նվիրատվությունների գծով պարտավորություններ շահառուներին	13	24,729	30,834
Հետաշխատանքային հատուցումների գծով պարտավորություններ	14	147,564	158,020
<b>Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</b>		<b>172,294</b>	<b>188,854</b>
<b>Ընթացիկ պարտավորություններ</b>			
Ստացված շնորհներ	15	234,997	121,372
Դրամական նվիրատվությունների գծով պարտավորություններ շահառուներին	13	33,666	40,414
Սննդամթերքի և այլ կրեդիտորական պարտքեր		4,177	40,553
Պարտավորություններ շահառուների նկատմամբ	16	16,456	45,776
Հետաշխատանքային հատուցումների գծով պարտավորություններ	14	14,891	14,289
Հաշվեգրված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	17	37,101	37,324
<b>Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ</b>		<b>341,088</b>	<b>299,728</b>
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</b>		<b>513,382</b>	<b>488,582</b>
<b>ԶՈՒՑ ԱԿՏԻՎՆԵՐ</b>			
Կուտակված արդյունք		820,397	710,688
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԶՈՒՑ ԱԿՏԻՎՆԵՐ</b>		<b>1,333,779</b>	<b>1,199,270</b>

Հաստատվել է հրապարակման և ստորագրվել է 2023թ. հունիսի 30-ին:

  
**Արամ Ասրգսյան**  
 Ազգային տնօրեն  
 (Ստորագրված է մատուցողի մետուրսների ղեկավար  
 Պայծառ Խաչատրյանի կողմից, հիմք՝ 07.06.2023թ.  
 թիվ 109-Ա հրաման)

  
**Լիլիթ Ասատրյան**  
 Ֆինանսական բաժնի ղեկավար

5-34 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների  
 անբաժանելի մասը:

**«ՍՕՍ Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամ  
Գործունեության մասին հաշվետվություն**

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	<i>Ծնթգ.</i>	<i>2022թ.</i>	<i>2021թ.</i>
<b>Եկամուտ</b>			
Եկամուտ նվիրատվություններից	18	2,424,960	2,264,173
Այլ եկամուտ		6,435	3,448
Տոկոսային եկամուտ		1,062	2,057
<b>Ընդամենը եկամուտ</b>		<b>2,432,457</b>	<b>2,269,678</b>
<b>Ծախսեր</b>			
Ծրագրի/նախագծի ծախսեր	19	(1,939,085)	(2,211,456)
Վարչական ծախսեր	20	(362,582)	(291,887)
Տոկոսային ծախսեր	14	(13,681)	(13,537)
Արտարժույթի առքուվաճառքից վնաս		(37,072)	(3,155)
Արտարժույթի փոխարժեքից զուտ օգուտ		18,157	197
<b>Ընդամենը ծախսեր</b>		<b>(2,334,263)</b>	<b>(2,519,838)</b>
<b>Տարվա արդյունք</b>		<b>98,194</b>	<b>(250,160)</b>
<b>Այլ համապարփակ եկամուտ Ակտուարային օգուտ/(վնաս)</b>			
	14	11,515	(1,047)
<b>Տարվա արդյունք և այլ համապարփակ եկամուտ</b>		<b>109,709</b>	<b>(251,207)</b>

5-30 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

**«ՍՕՍ Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամ  
2020 թ. ակտիվներում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն**

<b>Հազ. ՀՀ դրամ</b>	<b>Կուտակված արդյունք</b>
<b>Առ 1 հունվարի, 2021թ.</b>	<b>961,895</b>
Տարվա արդյունք Ակտուարային վնաս	(250,160) (1,047)
<b>Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.</b>	<b>710,688</b>
<b>Առ 1 հունվարի, 2022թ.</b>	<b>710,688</b>
Տարվա արդյունք Ակտուարային օգուտ	98,194 11,515
<b>Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.</b>	<b>820,397</b>



**«ՍՕՍ-Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամ  
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն**

Հազ. ԳԳ դրամ	2022թ.	2021թ.
<b>Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</b>		
Տարվա արդյունք նախքան հարկումը ճշգրտումներ՝	98,194	(250,160)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	128,844	120,454
Տոկոսային եկամուտ	(1,062)	(2,057)
Տոկոսային ծախս	13,681	13,537
Փոխարժեքային տարբերություններ	(18,157)	(197)
	<b>221,500</b>	<b>(118,423)</b>
<b>Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր նախքան շրջանառու կապիտալի ճշգրտումները</b>		
Տրամադրված կանխավճարների (աճ)/նվազում	(7,903)	66,155
Պաշարների աճ	17,419	33,159
Կրեդիտորական պարտքերի աճ/(նվազում)	35,479	(28)
	<b>266,495</b>	<b>(19,137)</b>
<b>Փոփոխություններ շրջանառու կապիտալում</b>		
Ստացված տոկոսային եկամուտ	1,062	2,057
<b>Գործառնական գործունեությունից/(գործառնական գործունեությամբ օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ</b>	<b>267,557</b>	<b>(17,080)</b>
<b>Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր</b>		
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(74,562)	(112,921)
Ավանդի մարում	-	74,048
Ավանդի ներդրում	-	(67,792)
<b>Ներդրումային գործունեությամբ օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ</b>	<b>(74,562)</b>	<b>(106,665)</b>
<b>Դրամական միջոցների և բանկերում մնացորդների զուտ (նվազում)/աճ</b>	<b>192,995</b>	<b>(123,745)</b>
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	17,432	(1,189)
<b>Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբին</b>	<b>173,788</b>	<b>298,722</b>
<b>Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջին</b>	<b>384,215</b>	<b>173,788</b>

5-30 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

**1 Ընդհանուր տեղեկություններ «ՍՕՍ Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամի և նրա գործունեության մասին**

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին համապատասխան, «ՍՕՍ Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամի համար (այսուհետ՝ «Հիմնադրամ»): Հիմնադրամը հասարակական, շահույթ չհետապնդող կազմակերպություն է, որն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հայաստանի Հանրապետության պետական ռեգիստրում գրանցման համարը՝ N 222.160.00131, գրանցման հասցեն՝ Հ. Քոչարի փ. 8, բն. 18-19, Երևան, Հայաստան:

**Հիմնական գործունեությունը**

Հիմնադրամի նպատակն է օգնել, աջակցել և հոգ տանել լքված և կարիքավոր երեխաների մասին՝ կառուցելով մանկական գյուղեր, սոցիալական կենտրոններ: Հիմնադրամի եկամտի հիմնական աղբյուրներն են SOS-Kinderdorf International-ի և այլ կազմակերպությունների նվիրատվությունները, հովանավորությունները և բնեղեն նպաստները:

Հայաստանի Հանրապետությունում «ՍՕՍ Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամն իր գործունեությունն սկսել է 1988 թվականի Սպիտակի կործանարար երկրաշարժից անմիջապես հետո: Հիմնադրամը երեխայակենտրոն կազմակերպություն է, որի առաքելությունն է ապահովել կյանքի դժվարին իրավիճակներում գտնվող երեխաների խնամքը՝ ընտանիքին մոտ պայմաններում: Ելնելով դրանից հիմնադրամն իր գործունեությունը ծավալում է երկու ուղղություններով՝ այլընտրանքային խնամքի ծառայություններ, ինչպես նաև ընտանիքների ամրապնդման ծառայություն՝ սոցիալական ծանր վիճակում գտնվող, անչափահաս երեխաներ ունեցող ընտանիքներին:

ՀՀ Կոտայքի մարզում 1990 թվականին ՍՕՍ Մանկական Գյուղ Կոտայքը բացեց իր դռներն այն երեխաների համար, ովքեր 1988 թվականի երկրաշարժի հետևանքով կորցրել էին իրենց ծնողներին: 1994 թվականին կառուցվեց ՍՕՍ Մանկապարտեզը, որի նպատակն էր ապահովել որակյալ նախադպրոցական կրթություն ՍՕՍ Մանկական Գյուղ Կոտայքի, ինչպես նաև հարակից համայնքների երեխաների համար: 2001 թվականին Երևանում հիմնադրվեց առաջին Երիտասարդական տունը, իսկ հետագա տարիների ընթացքում հիմնադրվեցին ևս երկու Երիտասարդական տներ, որտեղ խնամվում են Մանկական գյուղերից Երևան տեղափոխված 13-18 տարեկան երիտասարդները: ՀՀ Տավուշի մարզի Իջևան քաղաքում 2009 թվականին բացվեց երկրորդ ՍՕՍ Մանկական Գյուղ Իջևանը:

Այժմ «ՍՕՍ Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամը գործունեություն է իրականացնում ՀՀ Կոտայքի և Տավուշի մարզերում, Երևան և Դիլիջան քաղաքներում երեխաների շուրջօրյա խնամքի (կարճաժամկետ և երկարաժամկետ), Մոր և Մանկան կացարանի, ընտանիքների ամրապնդման ծրագրերի, ինչպես նաև ճգնաժամային արձագանքման ծրագրերի միջոցով: Հիմնադրամի կողմից իրականացվող ծրագրերն ուղղված են Հայաստանի Հանրապետությունում երեխաների պաշտպանության համակարգի բարելավմանը, երեխայի՝ ընտանիքում ապրելու իրավունքի ապահովմանը:

2021-2022թթ. ընթացքում Հիմնադրամն ունեցել է հետևյալ մշտական և ժամանակավոր կառուցվածքային միավորները:

**Մշտական կառուցվածքային միավորները՝**

Ծրագրային գրասենյակների գործունեության տարածքները հետևյալն են

1. Երկու մանկական գյուղեր (որտեղ բնակվում են 0-14 տարեկան երեխաներ)՝ Կոտայք գյուղում և Իջևան քաղաքում:
2. Երկու Երիտասարդական տներ (I-II) (որտեղ բնակվում են 14-18 տարեկան երեխաներ) և կիսաանկախ բնակության փուլում գտնվող շահառուների համար նախատեսված երկու ծրագիր (18 տարեկանից բարձր ՍՕՍ-երիտասարդների համար, ովքեր աջակցություն են ստանում 2-3 տարվա ընթացքում)՝ Կոտայք գյուղում և Իջևան քաղաքում:
3. Ընտանիքների Ամրապնդման (ԸԱ) չորս ծրագրեր՝ Երևանի Զանաքեռ-Չեյթուն և Արաբկիր շրջաններում, Իջևանում և Կոտայքի մարզում:

**«ՍՕՍ-Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամ  
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

**1 Ընդհանուր տեղեկություններ «ՍՕՍ Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամի և նրա գործունեության մասին (շարունակություն)**

**Փամանակավոր կառուցվածքային միավորները`**

1. Ընտանիքների Ամրապնդման շրջիկ Ծրագիր Տավուշի մարզում
2. Սիրիահայերի աջակցություն,
3. Սկսած 2020թ.-ից` երկու ճգնաժամային արձագանքման ծրագրեր` «Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտություն» և «COVID-19 արձագանքման ծրագրեր»:
4. Սկսած 2021թ. – Համակարգային խնդիրների վերհանում, աջակցություն երեխաների պաշտպանության ոլորտին:

Նշված կառուցվածքային միավորների գործունեությունը համակարգում է Ազգային համակարգող գրասենյակը, որը նույնպես գտնվում է Երևանում:

**2 Հիմնադրամի գործառնական միջավայրը**

**Հայաստանի Հանրապետություն:** Հայաստանի Հանրապետության տնտեսությունը ցուցաբերում է զարգացող շուկաներին բնորոշ որոշակի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական դաշտը շարունակում է զարգանալ և ենթարկվել հաճախակի փոփոխությունների, ինչպես նաև կարող է ունենալ տարաբնույթ մեկնաբանումների (Ծանոթագրություն 21): Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական միջավայրի վրա էական ազդեցություն ունի Ռուսաստանի Դաշնությունում գործարար ակտիվության մակարդակը, և Ռուսաստանի Դաշնությունից դեպի Հայաստանի Հանրապետություն տեղի են ունենում դրամական միջոցների զգալի հոսքեր: Հետևաբար, տարածաշրջանում պահպանվող քաղաքական լարվածությունը, միջազգային պատժամիջոցները, արժեթղթերի շուկայի անկայունությունը և Ռուսաստանի Դաշնության առջև ծառայած այլ ռիսկերը կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական և կորպորատիվ ոլորտների վրա:

**COVID-19.** 2020թ. մարտին Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպությունը COVID-19-ի բռնկումը որակեց որպես համաշխարհային համավարակ: Ի պատասխան համավարակի, [երկիր] իշխանությունների կողմից ձեռնարկվել են COVID-19-ի տարածման և ազդեցությանը զսպման ուղղված մի շարք միջոցառումներ, ինչպիսիք են` ճանապարհորդության արգելքները և սահմանափակումները, կարանտինները, ինքնամեկուսացումը, գործարար գործունեության սահմանափակումները, ընդհուպ ձեռնարկությունների փակումը: Վերոնշյալ միջոցներից մի քանիսը հետագայում մեղմացվել են, սակայն 2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարակի համաշխարհային մակարդակը մնում է բարձր, պատվաստումների մակարդակը համեմատաբար ցածր է, և կա ռիսկ, որ իշխանությունները լրացուցիչ սահմանափակումներ կկիրառեն 2023թ.-ին, պայմանավորված վիրուսի նոր տարբերակների ի հայտ գալով:

**Ռուսաստանի և Ուկրաինայի միջև պատերազմը.** Ընդհանուր առմամբ, ակնկալվում է, որ պատերազմը համատարած ազդեցություն կունենա համաշխարհային տնտեսության վրա, օրինակ` ապրանքների գների աճի, նավթի/գազի/ածխի պոտենցիալ պակասի, բիզնեսի խափանումների և այլնի միջոցով: Այնուամենայնիվ, Հիմնադրամը անմիջական ազդեցություն չունի պատերազմից տուժած տարածքների հետ: Ներկայիս տնտեսական իրավիճակի հետագա հետևանքները դժվար է կանխատեսել, և դեկավարության ներկայիս ակնկալիքները և գնահատականները կարող են տարբերվել փաստացի արդյունքներից:

**3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ**

**Պատրաստման հիմունքները.** Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ «ՖՀՄՍ») պահանջներին համապատասխան, սկզբնական արժեքի հիմունքով: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական սկզբունքները ներկայացված են ստորև:

ՖՀՄՍ-ի պահանջներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար պահանջվում են հաշվապահական հաշվառման էական գնահատումներ: Բացի այդ, Հիմնադրամի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ժամանակ ղեկավարությանն անհրաժեշտ է առաջնորդվել իր դատողություններով: Այն ոլորտները, որոնք ենթադրում են դատողությունների կամ բարդության ավելի բարձր աստիճան, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատականները էական են ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են Ծանոթագրություն 4-ում:

**Անընդհատության հիմունք.** Ղեկավարության կողմից սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության հիմունքով:

**Արտարժույթի փոխարկում.** Հիմնադրամի ֆունկցիոնալ արժույթը նրա հիմնական գործունեության իրականացման տնտեսական միջավայրի արժույթն է: Հիմնադրամի ֆունկցիոնալ արժույթը և ՀՀ ազգային արժույթն է՝ Հայաստանի Հանրապետության դրամը (ՀՀ դրամ): Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով: ՀՀ դրամով ներկայացված ողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կյորացված է մոտակա հազարի չափով: Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ գործառնական արժույթից տարբեր արժույթներով գործարքները հաշվառվում են գործարքների ամսաթվերի դրությամբ Հայաստանի Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված փոխարժեքներով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամական հոդվածները փոխարկվում են ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքներով, որոնք 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հետևյալն են. 1 ԱՄՆ դոլար = 393.57 ՀՀ դրամ, 1 եվրո = 420.06 ՀՀ դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1 ԱՄՆ դոլար = 480.14 ՀՀ դրամ և 1 եվրո = 542.61 դրամ): Ոչ դրամական հոդվածները չեն փոխարկվում և չափվում են սկզբնական արժեքով (փոխարկվում են՝ օգտագործելով գործարքի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքները): Դրամական հոդվածների մարման և փոխարկման արդյունքում առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ներառվում են տվյալ ժամանակաշրջանի ֆինանսական գործունեության մասին հաշվետվությունում:

**Հիմնական միջոցներ.** Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումը, եթե վերջինս պահանջվում է: Հիմնական միջոցները ներառում են կառուցման ընթացքում գտնվող ակտիվները, որոնք ապագայում օգտագործվելու են որպես հիմնական միջոցներ:

Հետագա ծախսերը համապատասխանաբար ընդգրկվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքում կամ ճանաչվում են որպես առանձին ակտիվ, միայն այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ հիմնական միջոցների համապատասխան միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Հիմնադրամ և վերջինիս արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել: Վերանորոգման և պահպանման գծով ընթացիկ ծախսումները ծախսագրվում են, երբ դրանք տեղի են ունենում: Հիմնական միջոցների միավորների խոշոր հիմնամասերի կամ բաղադրիչների փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են, իսկ փոխարինված մասը դուրս է գրվում:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ղեկավարությունը գնահատում է, թե արդյոք առկա է հիմնական միջոցների արժեզրկման հատկանիշ: Եթե որևէ նման հատկանիշ գոյություն ունի, ղեկավարությունը գնահատում է փոխհատուցվող գումարը, որը որոշվում է որպես հետևյալ երկու արժեքներից առավելագույնը. օգտագործման արժեք և իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսերը: Հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև հատուցվող գումարը, և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է տարվա շահույթում կամ վնասում: Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջաններում ակտիվի համար ճանաչված արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է (անհրաժեշտության դեպքում), եթե տեղի են ունեցել գնահատումներում փոփոխություններ, որոնք կիրառվել են՝ որոշելու համար ակտիվի օգտագործման արժեքը կամ իրական արժեքը՝ հանած օտարման համար անհրաժեշտ ծախսումները: Հիմնական միջոցների օտարումից շահույթը կամ վնասը որոշվում է որպես դրանց իրացումից ստացված հասույթի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ճանաչվում է ֆինանսական գործունեության մասին հաշվետվությունում:

**«ՍՕՍ-Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամ  
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

**3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)**

**Մաշվածություն.** Հողի համար մաշվածություն չի հաշվարկվում: Հիմնական միջոցների այլ միավորների մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդի կիրառմամբ՝ բաշխելով դրանց սկզբնական արժեքը մինչև մնացորդային արժեքը՝ օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում:

<u>Տեսակը</u>	<u>Օգտակար ծառայության ժամկետը</u>
Շենքեր և շինություններ	20 տարի
Փոխադրամիջոցներ	5-8 տարի
Գույք և կահավորանք	5 տարի
Համակարգչային տեխնիկա	2 տարի
Այլ	5 տարի

Ակտիվի մնացորդային արժեքն այն գնահատված գումարն է, որը Հիմնադրամը ներկա պահին կստանար ակտիվի օտարումից՝ հանած օտարման գնահատված ծախսումները, եթե ակտիվն արդեն լիներ դրա օգտակար ծառայության վերջում ակնկալվող տարիքի և վիճակի: Ակտիվների մնացորդային արժեքները և օգտակար ծառայության ժամկետները վերանայվում և անհրաժեշտության դեպքում ճշգրտվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

**Ոչ նյութական ակտիվներ.** Հիմնադրամի ոչ նյութական ակտիվները ունեն որոշելի օգտակար ծառայության ժամկետ և հիմնականում ներառում են կապիտալացվող համակարգչային ծրագրերը և լիցենզիաները: Ձեռք բերված համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաները կապիտալացվում են դրանց ձեռքբերման և օգտագործման համար անհրաժեշտ ծախսերի հիման վրա: Ոչ նյութական ակտիվները ամորտիզացվում են գծային մեթոդով իրենց օգտակար ծառայության ընթացքում:

<u>Տեսակը</u>	<u>Օգտակար ծառայության ժամկետը</u>
Ծրագրային լիցենզիաներ	10 տարի

Արժեզրկման դեպքում նյութական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև օգտագործման արժեք կամ իրական արժեք՝ հանած օտարման ծախսերը՝ կախված նրանից, թե այդ մեծություններից որն է ավելի ցածր:

**Ակնկալվող պարտքային կորուստներ:** Ընկերության վարկերի, դեբիտորական պարտքերի և համանման ակտիվների ակնկալվող վարկային կորուստների («ECL») չափման նպատակով Ընկերությունն օգտագործում է հիմնավորելի կանխատեսումային տեղեկատվություն, ներառյալ մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումներ: Այնուամենայնիվ, ինչպես ցանկացած տնտեսական կանխատեսումներում, այս կանխատեսումների գծով ևս՝ ենթադրությունները և դրանց տեղի ունենալու հավանականությունը բնորոշվում են անորոշության բարձր աստիճանով, ուստի փաստացի արդյունքները կարող են եսպես տարբերվել կանխատեսումներից:

**Ֆինանսական գործիքներ. հիմնական չափման մոտեցումները:** Իրական արժեքը այն գինն է, որը չափման ամսաթվի դրությամբ կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության դիմաց, շուկայի մասնակիցների միջև բնականոն գործարքի արդյունքում: Իրական արժեքի ամենաարժանահավատ վկայություն է հանդիսանում ակտիվ շուկայում գնանշվող գինը: Ակտիվ շուկան այն շուկան է, որում շարունակական հիմունքով տեղի են ունենում ակտիվի կամ պարտավորության հետ կապված գործարքները՝ անհրաժեշտ գնային տեղեկատվություն ապահովելու համար բավարար հաճախականությամբ և ծավալով: Ակտիվ շուկայում շրջանառվող ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափվում է որպես առանձին ակտիվի կամ պարտավորության գնանշվող շուկայական գնի և Ընկերության կողմից պահվող գործիքների քանակության արտադրյալ: Նշված տեղի է ունենում նույնիսկ այն դեպքում, երբ շուկայի սովորական օրական առջուկվաճառքի ծավալը բավարար չէ այդ քանակությունը կլանելու համար, և մեկ գործարքում դիրքը վաճառելու հայտի ներկայացումը կարող է ազդել գնանշվող գնի վրա: Գնահատման մեթոդները, ինչպիսիք են զեղչված դրամական հոսքերի մոդելները կամ վերջերս կատարված «պարզած ձեռքի հեռավորության գործարքները» կամ ներդրման օբյեկտ հանդիսացող կազմակերպությունների ֆինանսական տվյալների ստացման վրա հիմնված մոդելները, օգտագործվում են՝ որոշելու այն ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը, որոնց համար արտաքին շուկայական գնանշման տեղեկատվությունը հասանելի չէ: **Գործարքի հետ կապված ծախսումները** լրացուցիչ ծախսումներն են, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական գործիքի ձեռքբերմանը, թողարկմանը կամ օտարմանը: Լրացուցիչ ծախսումն այն ծախսումն է, որը կազմակերպությունը չէր կրի, եթե գործարքը տեղի չունենար:

**«ՍՕՍ-Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամ  
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

3	Հաշվապահական (շարունակություն)	հաշվառման	քաղաքականության	հիմնական	դրույթներ
---	-----------------------------------	-----------	-----------------	----------	-----------

Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են գործակալներին (ներառյալ՝ որպես վաճառքի գործակալ հանդես եկող աշխատակիցներին), խորհրդատուներին, միջնորդներին, դիլերներին վճարված միջնորդավճարները և կոմիսիոն վճարները, կարգավորող մարմինների և արժեթղթերի փոխանակման գործակալությունների կողմից գանձումները, սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ կապված հարկերը և վճարները: Գործարքի հետ կապված ծախսումները չեն ներառում պարտատոմսերի հավելավճարները և գեղչերը, ֆինանսական ծախսերը, ներքին վարչական կամ պահպանման ծախսերը:

*Ամորտիզացված արժեքն* այն գումարն է, որով ֆինանսական գործիքը գնահատվել է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած հաշվեգրված տոկոսները և ֆինանսական ակտիվների համար՝ հանած ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով ցանկացած նվազեցում: Հաշվեգրված տոկոսները ներառում են սկզբնական ճանաչման ժամանակ գործարքի հետ կապված հետաձգված ծախսումների և հավելավճարի կամ գեղչի ամորտիզացիան՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Հաշվեգրված տոկոսային եկամուտը և հաշվեգրված տոկոսային ծախսը, ներառյալ հաշվեգրված արժեկտրոնը և ամորտիզացված գեղչը կամ հավելավճարը (ներառյալ՝ առաջացման պահին հետաձգված վճարները, եթե կան այդպիսիք) առանձին չեն ներկայացվում և ներառվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության համապատասխան հոդվածի հաշվեկշռային արժեքում:

*Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը* համապատասխան ժամանակահատվածի կտրվածքով տոկոսային եկամտի կամ տոկոսային ծախսի բաշխման այնպիսի մեթոդ է, որը հանգեցնում է հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ կիրառվող հաստատուն պարբերական տոկոսադրույքի (արդյունավետ տոկոսադրույք):

Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի կամ համապատասխան դեպքերում ավելի կարճ ժամանակահատվածի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները (չներառելով ապագա պարտքային կորուստները) գեղչում է ճշգրիտ մինչև ֆինանսական գործիքի զուտ հաշվեկշռային արժեքը: Արդյունավետ տոկոսադրույքը գեղչում է փոփոխական տոկոսադրույք ունեցող գործիքների դրամական միջոցների հոսքերը մինչև հաջորդ տոկոսադրույքի վերագնանշման ամսաթիվը, բացառությամբ այն պարզևավճարի կամ գեղչի, որն արտացոլում է գործիքում սահմանված լրացող տոկոսադրույքի կամ շուկայական դրույքներով չսահմանված այլ փոփոխականների նկատմամբ վարկային սփրեդը: Այդպիսի պարզևավճարները կամ գեղչերն ամորտիզացվում են գործիքի ողջ գործողության ակնկալվող ժամանակահատվածի ընթացքում: Ներկա արժեքի հաշվարկումը ներառում է պայմանագրի կողմերի միջև վճարված կամ ստացված բոլոր վճարները, որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասն են կազմում:

**Ֆինանսական գործիքներ. սկզբնական ճանաչում.** Բոլոր ֆինանսական գործիքները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ ճշգրտված գործարքի հետ կապված ծախսումներով: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ իրական արժեքի լավագույն վկայությունն է գործարքի գինը:

**Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում և հետագա չափում. Գնահատման կատեգորիաները.** Հիմնադրամը ֆինանսական ակտիվները դասակարգում է ամորտիզացված արժեքով: Պարտքային ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և հետագա չափումը կախված է. (i) հարակից ակտիվների պորտֆելը կառավարելու համար Հիմնադրամի կողմից կիրառվող բիզնես մոդելից և (ii) ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերի բնութագրերից:

**Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում և հետագա չափում. Բիզնես մոդել:** Բիզնես մոդելն արտացոլում է այն մեթոդը, որի միջոցով Հիմնադրամը կառավարում է իր ակտիվները՝ դրամական հոսքերի հավաքագրման նպատակով. արդյո՞ք Հիմնադրամի նպատակն է՝ (i) ակտիվներից հավաքագրել բացառապես պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը («ակտիվների պահում պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով»), թե (ii) ակտիվներից հավաքագրել և՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը, և՛ ակտիվների վաճառքից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերը («ակտիվների պահում պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման և վաճառքի նպատակով»), կամ, եթե (i) կամ (ii) պարբերությունները կիրառելի չեն, ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են «այլ» բիզնես մոդելի և չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

**«ՍՕՍ-Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամ  
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

**3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)**

**Ֆինանսական ակտիվներ. դասակարգում և հետագա չափում. դրամական միջոցների հոսքերի բնութագրերը.** Եթե բիզնես մոդելը նախատեսում է ակտիվների պահում պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի ստացման կամ պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի և վաճառքի համար, ապա Հիմնադրամը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերն իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և տոկոսի վճարումներ: Պարունակվող ածանցյալ գործիքներով ֆինանսական ակտիվները դիտարկվում են ամբողջ ծավալով՝ որոշելու, թե արդյոք նրանց դրամական միջոցների հոսքերը համապատասխանում են միայն մայր գումարի և տոկոսի վճարումների հատկանիշներին: Նման գնահատումն իրականացնելիս՝ Հիմնադրամը հաշվի է առնում, թե արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը համապատասխանում են բազային վարկային համաձայնագրին, այսինքն՝ տոկոսները ներառում են միայն վարկային ռիսկը, փողի ժամանակային արժեքը, այլ բազային վարկային ռիսկերը և շահույթի մարժան:

Միայն մայր գումարի և տոկոսի վճարումների գնահատումը կատարվում է ակտիվի սկզբնական ճանաչման ժամանակ և հետագայում այն չի վերանայվում:

**Ֆինանսական ակտիվներ. վերադասակարգում:** Ֆինանսական գործիքները վերադասակարգվում են միայն այն դեպքում, երբ փոխվում է պորտֆելի ընդհանուր կառավարման բիզնես մոդելը: Վերադասակարգումն ունի առաջընթաց ազդեցություն և տեղի է ունենում բիզնես մոդելի փոփոխությանը հաջորդող առաջին հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբից:

**Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում. ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատված պահուստ.** Հիմնադրամը կանխատեսումային հիմունքով գնահատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքների գծով հնարավոր ակնկալվող պարտքային կորուստները: Հիմնադրամը գնահատում է պարտքային գործիքների հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստը և ճանաչում է կորստի պահուստը հաշվետու յուրաքանչյուր ամսաթվի դրությամբ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատումը արտացոլում է. i) անաչառ և հավանականությամբ կշռված գումարը, որը որոշվում է հնարավոր արդյունքների տիրույթի գնահատման միջոցով. (ii) փողի արժեքը ժամանակի մեջ, և (iii) անցյալ իրադարձությունների, ընթացիկ պայմանների և կանխատեսվող ապագա տնտեսական պայմանների վերաբերյալ ողջ հիմնավոր և հավաստի տեղեկությունները, որոնք հաշվետու ամսաթվի դրությամբ հասանելի են առանց անհարկի միջոցների և ռեսուրսների ծախսման:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են՝ նվազեցված ակնկալվող պարտքային կորուստի պահուստի չափով:

Հիմնադրամը կիրառում է պարզեցված մոտեցում դեբիտորական պարտքերի և բանկերում պահվող ավանդների արժեզրկման նպատակով:

**Ֆինանսական ակտիվներ. դուրսգրում.** Ֆինանսական ակտիվները ամբողջությամբ կամ մասամբ դուրս են գրվում այն ժամանակ, երբ Հիմնադրամը սպառել է դրանց վերականգնման բոլոր գործնական հնարավորությունները և եզրակացրել է, որ չկան այդպիսի ակտիվների վերականգնման հիմնավորված ակնկալիքներ: Դուրսգրումն իրենից ներկայացնում է ակտիվի ապաճանաչում: Հիմնադրամը կարող է դուրս գրել դեռևս հարկադիր բռնագանձման գործընթացում գտնվող ֆինանսական ակտիվները, այն դեպքում, երբ Հիմնադրամը փորձում է բռնագանձել պայմանագրային պարտավորության գումարները՝ առանց վերականգնման ողջամիտ ակնկալիքի:

**Ֆինանսական ակտիվներ. ապաճանաչում.** Հիմնադրամը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ. (ա) ակտիվը մարվել է կամ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցրել են իրենց ուժը կամ (բ) Հիմնադրամը փոխանցել է ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի նկատմամբ իրավունքները կամ կնքել է ակտիվների փոխանցման պայմանագիր, միաժամանակ (i) փոխանցելով ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերն ու հատույցները կամ (ii) չփոխանցելով և նաև չպահպանելով ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերն ու հատույցները, սակայն չպահպանելով նաև ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Վերահսկողությունը պահպանվում է, եթե գործարքի կողմը չունի գործնական հնարավորություն՝ ակտիվը ամբողջությամբ վաճառելու ոչ կապակցված երրորդ կողմին՝ առանց վաճառքի լրացուցիչ սահմանափակումներ սահմանելու անհրաժեշտության:

**«ՍՕՍ-Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամ  
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

**3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)**

**Ֆինանսական պարտավորություններ, չափման կատեգորիաները.** Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող:

**Ֆինանսական պարտավորություններ, ապաճանաչում:** Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են: Պարտավորությունների փոփոխությունները, որոնք չեն հանգեցնում մարման, հաշվառվում են որպես գնահատման փոփոխություն՝ օգտագործելով կուտակային փոխհատուցման մեթոդը, ցանկացած օգուտ կամ վնաս ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվեկշռային արժեքների տարբերության տնտեսական էությունը վերագրվում է սեփականատերերի հետ կապիտալ բնույթի գործարքի:

**Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում:** Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են և զուտ գումարը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում միայն այն դեպքում, երբ առկա է ճանաչված գումարները հաշվանցելու համար իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և կա մտադրություն կամ մարելու զուտ արժեքը, կամ էլ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը: Դիտարկվող հաշվանցման իրավունքը (ա) չպետք է կախված լինի ապագա իրադարձությունից և (բ) պետք է իրավաբանական ուժ ունենա բոլոր հետևյալ հանգամանքներում՝ (i) բնականոն գործունեության ընթացքում, (ii) դեֆոլտի դեպքում և (iii) անվճարունակության կամ սնանկության դեպքում:

**Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ.** Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են առձեռն դրամական միջոցները, բանկերում պահվող ցայահանք ավանդները և այլ կարճաժամկետ բարձր իրացվելիություն ունեցող ներդրումները՝ երեք ամիս կամ դրանից պակաս սկզբնական մարման ժամկետով: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, քանի որ (i) դրանք պահվում են պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով, և այդ դրամական միջոցների հոսքերն իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և տոկոսագումարի վճարում, և (ii) դրանք չեն որոշված որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

**Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր.** Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը հաշվեգրվում են, երբ գործընկերը կատարում է պայմանագրով նախատեսված իր պարտավորությունները, և սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, իսկ հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

**Պաշարներ.** Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Պաշարների՝ արտադրության նպատակով բացթողման և այլ դուրսգրման դեպքում, դրանց չափումը կատարվում է «առաջինը մուտք, առաջինը ելք» սկզբունքով: Իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ենթադրվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

**Տրամադրված կանխավճարներ.** Տրամադրված կանխավճարները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեքը կամ համար պահուստը: Ակտիվներ ձեռք բերելու գծով տրամադրված կանխավճարները փոխանցվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ Հիմնադրամը ստանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողություն և հավանական է, որ ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Հիմնադրամ: Այլ կանխավճարները ծախսագրվում են ֆինանսական գործունեության մասին հաշվետվությունում այն ժամանակ, երբ կանխավճարի հետ կապված ապրանքը կամ ծառայությունը ստացվում է: Եթե կա այնպիսի հայտանիշ, որ կանխավճարին վերաբերող ակտիվները, ապրանքները կամ ծառայությունները չեն ստացվի, ապա կանխավճարի հաշվեկշռային արժեքը համապատասխանաբար դուրս է գրվում և արժեքը կորուստը ճանաչվում է տարվա ֆինանսական գործունեության մասին հաշվետվությունում:

Տրամադրված կանխավճարները ներառում են բիզնես դրամաշնորհներ՝ տրամադրված սկսնակ բիզնես ունեցող շահառուներին: Այդ գումարները վճարման պահին ճանաչվում են որպես կանխավճար, քանի որ բիզնեսը պետք է հիմնադրված և հաշվետու լինի Հիմնադրամին պայմանագրի ստորագրումից հետո վեց ամսվա ընթացքում: Հաշվետվությունն ստանալուն պես այդ գումարները ճանաչվում են որպես ծախս:

**Պարտավորությունների և վճարների գծով պահուստ:** Պարտավորությունների և վճարների գծով պահուստները անորոշ ժամկետով կամ գումարով ոչ ֆինանսական պարտավորություններ են:



**«ՍՕՍ-Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամ  
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

**3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)**

Դրանք հաշվեգրվում են այն ժամանակ, երբ անցյալ դեպքերի արդյունքում Հիմնադրամն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն, և հավանական է, որ պարտավորությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող ռեսուրսների արտահոսք, և պարտավորությունը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Դահուստները չափվում են պարտավորության մարման համար ակնկալվող անհրաժեշտ ծախսերի ներկա արժեքով, օգտագործելով առանց ռիսկի դրույքաչափը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և պարտավորությանը բնորոշ ռիսկերը: Ժամանակի ընթացքում պահուստի աճը ճանաչվում է որպես տոկոսային ծախս՝ ֆինանսական ծախսերի կազմում:

Հարկերը և վճարները, ինչպիսիք են, օրինակ, շահութահարկից բացի այլ հարկերը կամ կանոնակարգային վճարները, որոնք հիմնված են վճարման պարտավորության առաջացմանը նախորդող ժամանակահատվածի տեղեկատվության վրա, ճանաչվում են որպես պարտավորություն, երբ տեղի է ունենում օրենսդրությամբ սահմանված կարգով տուրքի վճարում առաջացնող պարտավորեցնող դեպք, որն առաջ է բերում տուրք վճարելու պարտավորություն: Եթե տուրքի վճարումը կատարվել է մինչև պարտավորեցնող դեպքը տեղի ունենալը, այն ճանաչվում է որպես կանխավճար:

**Դրամական նվիրատվությունների գծով պարտավորություններ շահառուներին.** SOS մանկական գյուղեր միջազգային կազմակերպությունն իրականացնում է Միջազգային հովանավորչական ծրագիրը: Այս ծրագրի շրջանակներում տարբեր երկրների հովանավորներ պարտավոր են վճարել հովանավորչական հատկացումներ, որոնք նախատեսված են հովանավորման վայրում գտնվող SOS մանկական գյուղի (ներառյալ SOS ընտանեկան խնամքի և բոլոր այլ միավորների) ընթացիկ ծախսերը հոգայելու համար: Բացի հովանավորչական հատկացումներից, հովանավորների կողմից կազմակերպությանն ուղղված ոչ պարտադիր նվիրատվություններ են երեխաներին տրամադրվող դրամական նվերները, որոնք նախատեսված են կոնկրետ երեխայի համար օգտագործվելու նպատակով:

Դրամական նվիրատվությունների գծով պարտավորություններ շահառուներին իրենցից ներկայացնում են Հիմնադրամին պահառության տրամադրված կանխավճարներ, որոնք հետագայում կօգտագործվեն որոշակի նպատակով: Հիմնադրամը հանդես է գալիս որպես հոգաբարձու և շահառու չի հանդիսանում: Երեխաների դրամական նվերները պահվում են կոլեկտիվ բանկային ավանդում և ընթացիկ հաշիվներում և յուրաքանչյուր երեխայի համար պահվում է անհատական դրամական նվերների հաշվառում: Դրամական նվերները նախատեսված են ՍՕՍ մանկական գյուղում սան հանդիսացող առանձին երեխաների համար:

**Ստացված դրամաշնորհներ և եկամուտ նվիրատվություններից.** Ստացված դրամաշնորհները ճանաչվում են իրենց իրական արժեքով, երբ կա որջամիտ երաշխիք, որ դրամաշնորհը կստացվի, և Հիմնադրամը կկատարի բոլոր հարակից պայմանները:

Հիմնական միջոցների ձեռքբերմանն առնչվող դրամաշնորհները ներառվում են ոչ ընթացիկ պարտավորություններում՝ որպես հետաձգված եկամուտ և ներառվում են շահույթում կամ վնասում գծային հիմունքով՝ համապատասխան ակտիվների ակնկալվող օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Ծախսերին վերաբերող դրամաշնորհները հետաձգվում և ճանաչվում են տարվա շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանի ընթացքում, որն անհրաժեշտ է՝ դրանք փոխհատուցելու համար նախատեսված ծախսերին համապատասխանեցնելու նպատակով:

**Պարտավորություններ շահառուների նկատմամբ.**

**ՍՕՍ-Քնակարանային ծրագրի շահառուներ.** Հիմնադրամն իրականացնում է վաղ երիտասարդ տարիքում իր խնամքի տակ գտնվող երեխաներին բնակարանով ապահովելու ծրագիր: Ծրագիրը հասանելի է երեխաների համար ինչպես Հիմնադրամի կողմից նրանց խնամքի տակ գտնվելու ժամանակահատվածում, այնպես էլ այդ ժամանակահատվածից հետո ցանկացած ժամանակաշրջանում (այսինքն՝ Հիմնադրամի սաների համար): Ծրագրի իրականացումը ենթադրում է երիտասարդների և հիմնադրամի համաֆինանսավորմամբ բնակելի տարածքների ձեռքբերում: Հիմնադրամը վճարում է բնակելի տարածքի արժեքի 70%-ից ոչ ավելի, իսկ մնացածը վճարում է երիտասարդը: Ծրագրի ներքո չեն նախատեսված որևէ միջոցներ ծրագրի համար որպես ամբողջություն կամ յուրաքանչյուր տարվա համար, հետևաբար դա Հիմնադրամի համար որևէ իրավական պարտավորություն չի ստեղծում: Բնակելի տարածք ձեռք բերելու յուրաքանչյուր որոշում կայացվում է Հիմնադրամի ղեկավարության կողմից:

**«ՍՕՍ-Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամ  
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

**3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ  
(շարունակություն)**

Նման որոշումները հիմնված են մի քանի գործոնների վրա, ներառյալ միջոցների առկայությունը (ինչպես ստացողից, այնպես էլ Հիմնադրամից), ստացողի համար բնակելի տարածքի անհրաժեշտության հիմնավորված փաստը, ընտրված բնակելի տարածքների համապատասխանության ապահովումը ծրագրի կողմից նախատեսված պայմանների և կանոնների հետ: Ծրագրի իրականացման համար Հիմնադրամը սովորաբար յուրաքանչյուր տարվա համար նախատեսում է 5,000 հազար ՀՀ դրամ բյուջե: Եթե ձեռքբերումը չի կատարվել մեկ տարվա ընթացքում կամ կատարվել է բյուջեով նախատեսված գումարից պակաս գումարով, ապա խնայողությունները կարող են օգտագործվել հաջորդ տարիներին մյուս երիտասարդ շահառուին բնակարանով ապահովելու համար: Մեկ բնակելի տարածքի ձեռքբերման ուղղությամբ Հիմնադրամի ներդրումը չի կարող գերազանցել 5,000 հազար ՀՀ դրամը: Երիտասարդները սովորաբար իրենց ներդրումները կուտակում են Հիմնադրամում, որն էլ իր հերթին միջոցները դնում է առանձին բանկային հաշվի վրա: Երիտասարդների կողմից կուտակված միջոցները հիմնականում գոյանում են Հիմնադրամի կողմից նրանց ամենօրյա ծախսերի համար տրամադրվող ֆինանսական օգնության միջոցների խնայումներից: Երիտասարդները կարող են ծրագրի համար միջոցներ կուտակել նաև Հիմնադրամից դուրս:

Ելնելով ծրագրի պայմաններից՝ Հիմնադրամը չունի որևէ իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն երիտասարդների նկատմամբ և իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում համապատասխան պարտավորությունները արտացոլում է երիտասարդներից ծրագրային նպատակներով փաստացի դրամական մուտքերի չափով, մինչև այն ժամանակ, երբ այդ միջոցները ծախսվեն բնակելի տարածքների ձեռքբերման նպատակով:

**Երեխայի նպաստի խնայողություններ**

Սրանք այն միջոցների խնայողություններն են, որոնք Հիմնադրամը տրամադրում է Հիմնադրամի խնամքի ներքո գտնվող երիտասարդներին իրենց ամենօրյա ծախսերի համար: Այս գումարները պահվում են յուրաքանչյուր երիտասարդի անձնական քարտում որպես պարտավորություն, որը ենթակա է վճարման նրանց ըստ պահանջի:

**Հարկեր.** Հիմնադրամի կողմից ստացված նվիրատվությունները Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքում չեն համարվում հարկվող եկամուտ: Այդ իսկ պատճառով հիմնադրամը եկամտահարկի ծախս չի ճանաչել: Հայաստանի Հանրապետությունում ոչ առևտրային կազմակերպությունների գործունեությունը հիմնականում ազատված է ԱԱՀ-ից: Հայաստանի Հանրապետությունում բարեգործական կազմակերպությունները կարող են ազատվել ԱԱՀ-ից միայն իրենց ծրագրերը կառավարության լիազոր մարմին ներկայացնելով: Կառավարության կողմից ծրագրերը բարեգործական համարվելու դեպքում այդ ծրագրի շրջանակներում Հիմնադրամին ապրանքների և ծառայությունների մատակարարումն իրականացվում է առանց ԱԱՀ-ի:

**Աշխատակիցների հատուցումներ.** Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներն այն հատուցումներն են, որոնք ակնկալվում է ամբողջությամբ մարել աշխատակիցների կողմից համապատասխան ծառայությունների մատուցման տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին հաջորդող տասներկու ամսվա ընթացքում և ներառում են.

- օրավարձեր, աշխատավարձեր և պարգևավճարներ.
- վճարովի տարեկան արձակուրդներ և վճարովի անաշխատունակության նպաստներ.

Երբ աշխատակիցները ծառայություններ են մատուցում Հիմնադրամին հաշվետու ժամանակահատվածում, Հիմնադրամը ճանաչում է աշխատողների կարճաժամկետ հատուցումների չգերջված գումարը, որն ակնկալվում է վճարել այդ ծառայության դիմաց.

- որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ հանած արդեն վճարված ցանկացած գումար: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է նպաստների չգերջված գումարը, Հիմնադրամը այդ ավելցուկը ճանաչում է որպես ակտիվ (կանխավճարված ծախս), այնքանով, որքանով կանխավճարը կհանգեցնի ապագա վճարումների կրճատմանը կամ դրամական միջոցների վերադարձմանը:
- որպես ծախս, եթե գումարը ներառված չէ ակտիվի ինքնարժեքում:

**«ՍՕՍ-Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամ  
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

**3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)**

**Պարզևավճարներ.** Պարզևավճարների վճարման ակնկալվող արժեքը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ և միայն այն դեպքում, երբ Հիմնադրամն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն՝ նման վճարումներ կատարելու անցյալ իրադարձությունների արդյունքում, և պարտավորությունը հնարավոր է արժանահավաստորեն չափել:

Ներկա պարտավորություն գոյություն ունի այն և միայն այն դեպքում, երբ Հիմնադրամը չունի վճարումները կատարելու այլ իրատեսական այլընտրանք:

**Կենսաթոշակային հատուցումներ.** Կենսաթոշակային պարտավորությունների ներկա արժեքը կախված է մի շարք գործոններից, որոնք որոշվում են ակտուարային հիմունքներով՝ օգտագործելով մի շարք ենթադրություններ: Կենսաթոշակների զուտ արժեքը (եկամուտը) որոշելու համար օգտագործվող ենթադրությունները ներառում են գեղջման դրույքաչափը: Այս ենթադրությունների ցանկացած փոփոխություն կազդի կենսաթոշակային պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքի վրա:

Հիմնադրամը յուրաքանչյուր տարվա վերջում սահմանում է համապատասխան գեղջի դրույքաչափը: Սա այն տոկոսադրույքն է, որը պետք է օգտագործվի՝ որոշելու ապագա դրամական միջոցների գնահատված արտահոսքերի ներկա արժեքը, որոնք ակնկալվում են, որ կպահանջվեն կենսաթոշակային պարտավորությունները մարելու համար: Համապատասխան գեղջի դրույքաչափը որոշելիս Հիմնադրամը հաշվի է առնում բարձրորակ կորպորատիվ պարտատոմսերի տոկոսադրույքները՝ արտահայտված այն արժույթով, որով վճարվելու են հատուցումները և ունեն մարման ժամկետներ, որոնք մոտ են համապատասխան կենսաթոշակային պարտավորության ժամկետներին:

Կենսաթոշակային պարտավորությունների գծով այլ հիմնական ենթադրությունները մասամբ հիմնված են ընթացիկ շուկայական պայմանների վրա:

Հիմնադրամի սահմանված հատուցումների պլանների համաձայն՝ կենսաթոշակային նպաստի չափը, որը աշխատողը կստանա կենսաթոշակի անցնելու ժամանակ, սահմանվում է՝ հաշվի առնելով աշխատողի ստաժը և վերջնական աշխատավարձը: Ցանկացած հատուցումների իրավական պարտավորությունը մտում է Հիմնադրամի վրա, նույնիսկ եթե սահմանված հատուցումների պլանի ֆինանսավորման համար նախատեսված են համապատասխան պլանային ակտիվներ: Պլանային ակտիվները կարող են ներառել ակտիվներ, որոնք հատուկ նշանակված են երկարաժամկետ նպաստների հիմնադրամին, ինչպես նաև որակավորվող ապահովագրական պոլիսներ: Սահմանված հատուցումների պլանների ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված պարտավորությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ սահմանված հատուցումների պարտավորության (ՍՀԴ) ներկա արժեքն է՝ հանած պլանային ակտիվների իրական արժեքը: Ղեկավարությունը տարեկան գնահատում է ՍՀԴ-ն անկախ ակտուարների օգնությամբ: Այն հիմնված է գնաճի, աշխատավարձի աճի և մահացության ստանդարտ տեմպերի վրա: Չեղջման գործակիցները որոշվում են յուրաքանչյուր տարվա վերջի մոտ՝ հղում անելով միջնաժամկետ պետական պարտատոմսերին, որոնք արտահայտված են արժույթով, որով վճարվելու են հատուցումները և ունեն մարման ժամկետներ, որոնք մոտ են համապատասխան կենսաթոշակային պարտավորության ժամկետներին: Հիմնադրամի սահմանված հատուցումների պլանի ծառայությունների արժեքը ներառված է աշխատակիցների հատուցումների ծախսում: Աշխատակիցների վճարումները, որոնք բոլորն էլ անկախ են աշխատանքային ստաժի տևողությունից, դիտվում են որպես ծառայության արժեքի նվազեցում: Սահմանված հատուցումների զուտ պարտավորության գծով զուտ տոկոսային ծախսերը ներառված են ֆինանսական ծախսերում: Սահմանված հատուցումների զուտ պարտավորության վերաչափումներից առաջացող օգուտները և վնասները ներառված են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում և չեն վերադասակարգվում հետագա ժամանակաշրջաններում կուտակված արդյունքների մեջ:

**Ֆինանսական հաշվետվությունների փոփոխություն թողարկումից հետո:** Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ցանկացած փոփոխություն թողարկումից հետո պահանջում է Ազգային տնօրենի և ֆինանսական բաժնի ղեկավարի հաստատումը:

**4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական գնահատականներ և դատողություններ**

Հիմնադրամը կատարում է հաշվապահական հաշվառման գնահատականներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների և հաջորդ ֆինանսական տարվա ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա: Գնահատականներն ու դատողությունները շարունակական կերպով վերանայվում են և հիմնված են ղեկավարության փորձի և այլ գործոնների վրա, ինչպիսիք են հետագա իրադարձությունների ակնկալիքները, որոնք առկա պայմաններում տրամաբանական են համարվում: Գնահատականներից բացի, ղեկավարությունը կատարում է նաև մասնագիտական դատողություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման գործընթացում: Մասնագիտական դատողությունները, որոնք առավել նշանակալի ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված արժեքների վրա, և գնահատականները, որոնք կարող են հիմք հանդիսանալ հաջորդ ֆինանսական տարվա ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքներում նշանակալի ճշգրտման համար, հետևյալն են.

**Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետը.** Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը կատարվում է՝ ելնելով մասնագիտական դատողությունից, հիմք ընդունելով համանման ակտիվների գծով առկա փորձը: Այս ակտիվներում մարմնավորվող ապագա տնտեսական օգուտները հիմնականում կստացվեն դրանց օգտագործումից: Սակայն մի շարք այլ գործոններ, ինչպիսիք են՝ տեխնիկական կամ առևտրային տեսանկյունից մաշվածությունը, հաճախ հանգեցնում են տվյալ ակտիվների հետ կապված տնտեսական շահույթի նվազմանը:

Ղեկավարությունը գնահատում է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետը՝ հիմք ընդունելով ակտիվների տեխնիկական վիճակը, և հաշվի առնելով հաշվարկային ժամանակահատվածը, որի ընթացքում տվյալ ակտիվները Հիմնադրամի համար կառաջացնեն տնտեսական շահույթ: Հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոնները. ա) ակտիվների ակնկալվող օգտագործման ժամկետը, բ) սարքավորումների ակնկալվող մաշվածությունը, որը կախված է շահագործման բնութագրերից և տեխնիկական սպասարկման ծրագրից, և գ) տեխնիկական կամ առևտրային տեսանկյունից մաշվածությունը, որն առաջանում է շուկայի պայմանների փոփոխության հետևանքով:

Եթե ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներից տարբերվեին 10%-ով, ամորտիզացիոն մասհանումները կաճեին կամ կնվազեին 12,758 հազ. ՀՀ դրամով 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում (2021թ. կաճեին կամ կնվազեին 11,857 հազ. ՀՀ դրամով):

**Հետաշխատանքային հատուցումների գծով պարտավորությունների գնահատում**

Հիմնադրամն իրականացրել է հետաշխատանքային հատուցումների պլանների գնահատում հետևյալ ենթադրությունների հիման վրա.

- SOS-մայրերի կյանքի բարձր տևողության հավանականությունն ավելի շատ է, քան մյուս իգական սեռի բնակչության դեպքում՝ 1%-ից մինչև 10% (տարբեր տարիքների համար)
- Չեղջման գործակիցը ընդունվում է միջևաժամկետ պետական արժեթղթերի եկամտաբերության չափով:
- Մայրերի համար հիմնադրամից հեռանալու այլ պատճառ չկա, բացի մահվան վրա հասնելու նախքան թոշակի անցնելու տարիքը:
- Պետական կենսաթոշակային նպաստները կշարունակեն աճել:
- Աշխատավարձը կշարունակի աճել՝ համաձայն Հիմնադրամի ներքին հատուցման համակարգի, որի հիմնական բաղադրիչներն են՝ գնաճի ցուցանիշը և հիմնադրամում աշխատանքային ստաժի տևողությունը:

**Հիմնական միջոցների գնահատում արժեզրկման տեսանկյունից:**

Հիմնադրամը իրականացրել է հիմնական միջոցների արժեզրկման գնահատում 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Արժեզրկման գնահատման համար կիրառվել է «Իրական արժեքը՝ հանած վաճառքի արժեքը», քանի որ Հիմնադրամը շահույթ չհետապնդող կազմակերպություն է և նրա ոչ ընթացիկ ակտիվները հիմնականում չեն առաջացնում օգտագործումից դրամական միջոցների հոսքեր: Իրական արժեքը՝ հանած վաճառքի գծով ծախսերը բացահայտելու նպատակով Հիմնադրամը հայտնաբերել է շուկայում համարյա չօբյեկտներ և վաճառողի և գնորդի միջև բանակցություններում կիրառել է գեղջ բաց աղբյուրներում հայտնաբերված գների նկատմամբ:

**4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական գնահատականներ և դատողություններ (շարունակություն)**

Համադրելի ապրանքների գների այլ ճշգրտումներ կիրառվել են նաև այն դեպքում, եթե օբյեկտների չափերը էականորեն տարբերվում են, և այլ դեպքերում: Արդյունքում, 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արժեզրկում չի հայտնաբերվել:

Այնուհետև, Հիմնադրամը իրականացրել է հիմնական միջոցների 2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արժեզրկման ցուցանիշների վերլուծություն և եզրակացրել, որ ոչ շարժական ակտիվների էական հավելումների բացակայության, ՀՀ տնտեսության աճի, ինչպես նաև անշարժ գույքի շուկայի կայունության և աճի պատճառով, 2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արժեզրկման ցուցանիշներ չկան:

Հիմնադրամը իրականացրել է հիմնական միջոցների արժեզրկման գնահատում 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Արժեզրկման գնահատման համար կիրառվել է «Իրական արժեքը՝ հանած վաճառքի գծով ծախսեր» մոտեցումը, քանի որ Հիմնադրամը շահույթ չիետապնդող կազմակերպություն է և նրա ոչ ընթացիկ ակտիվները հիմնականում չեն առաջացնում օգտագործումից դրամական միջոցների հոսքեր: Իրական արժեքը՝ հանած վաճառքի գծով ծախսերը բացահայտելու նպատակով Հիմնադրամը հայտնաբերել է շուկայում համադրելի օբյեկտներ և վաճառողի և գնորդի միջև բանակցություններում կիրառել է գեղջ բաց աղբյուրներում հայտնաբերված գների նկատմամբ: Համադրելի ապրանքների գների այլ ճշգրտումներ կիրառվել են նաև այն դեպքում, եթե օբյեկտների չափերը էականորեն տարբերվում են, և այլ դեպքերում: Արդյունքում, 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արժեզրկում չի հայտնաբերվել:

**5 Անցում նոր կամ վերանայված ստանդարտներին և մեկնաբանություններին**

2022թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ են մտել հետևյալ փոփոխությունները.

**«Նախքան ակտիվի նպատակային օգտագործումը ստացված հասույթ, անբարենպաստ պայմանագրեր. պայմանագրի կատարման արժեքը», «Հղում հայեցակարգային հիմունքներին».** ՀՀՄՍ 16-ի, ՀՀՄՍ 37-ի և ՖՀՄՍ 3-ի փոփոխություններ՝ սահմանափակ կիրառության շրջանակով, և ՖՀՄՍ 1-ին, ՖՀՄՍ 9-ին, ՖՀՄՍ 16-ին և ՀՀՄՍ 41-ին վերաբերող 2018-2020 թթ. ՖՀՄՍ-ների տարեկան բարելավումներ (թողարկված են 2020թ. մայիսի 14-ին և ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար):

- ՀՀՄՍ 16-ի փոփոխությամբ կազմակերպություններին արգելվում է հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքից նվազեցնել այն պատրաստի արտադրանքի վաճառքից ստացված հասույթը, որն արտադրվել է կազմակերպության կողմից ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար անհրաժեշտ վիճակի բերելու ընթացքում: Նման պատրաստի արտադրանքի վաճառքից ստացված հասույթը, դրա արտադրության ծախսերի հետ միասին, այժմ ենթակա է ճանաչման շահույթում կամ վնասում: Նման պատրաստի արտադրանքի սկզբնական արժեքի չափման համար Կազմակերպությունը պետք է կիրառի ՀՀՄՍ 2-ը: Սկզբնական արժեքը չի ներառի նման կերպ փորձարկվող ակտիվի մաշվածությունը, քանի որ այն դեռ պատրաստ չէ իր նպատակային օգտագործման համար: ՀՀՄՍ 16-ի փոփոխությունը նաև հստակեցնում է, որ կազմակերպությունը «ստուգում է ակտիվի պատշաճ գործունակությունը»՝ ակտիվի տեխնիկական և ֆիզիկական բնութագրերը գնահատելու միջոցով: Այս չափման համար էական չեն այդպիսի ակտիվի ֆինանսական ցուցանիշները: Հետևաբար, ակտիվը կարող է շահագործվել ղեկավարության մտադրությունների համաձայն, և մաշվածությունը կարող է հաշվարկվել մինչև ղեկավարության կողմից ակնկալվող գործառնական շահագործման համար անհրաժեշտ վիճակի հասնելը:
- ՀՀՄՍ 37-ի փոփոխությունը հստակեցնում է «պայմանագրի կատարման գծով ծախսեր» հասկացությունը: Փոփոխությամբ պարզաբանվում է, որ պայմանագրի կատարման գծով ուղղակի ծախսերը ներառում են այդ պայմանագրի կատարման հավելյալ ծախսերը, ինչպես նաև պայմանագրի կատարման հետ անմիջականորեն կապված այլ ծախսերի բաշխումը: Փոփոխությամբ նաև հստակեցվում է, որ նախքան անբարենպաստ պայմանագրի գծով առանձին պահուստի ձևավորումը, կազմակերպությունը ճանաչում է արժեզրկումից կորուստ պայմանագրի կատարման ընթացքում օգտագործված ակտիվների գծով, այլ ոչ թե պայմանագրի կատարման համար հատկացված ակտիվների գծով:

**5 Անցում նոր կամ վերանայված ստանդարտներին և մեկնաբանություններին (շարունակություն)**

- ՖՀՄՍ 3-ում կատարվել է լրացում ներառելով հղում ֆինանսական հաշվետվություններին 2018թ. Հայեցակարգային հիմունքներին, ինչը թույլ է տալիս սահմանել ակտիվի կամ պարտավորության հասկացությունը ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման համատեքստում: Մինչ այս փոփոխության ընդունումը, ՖՀՄՍ 3-ը հղում էր կատարում 2001թ.-ի ֆինանսական հաշվետվություններին Հայեցակարգային հիմունքներին: Բացի այդ, ՖՀՄՍ 3-ում ավելացվել է նոր բացառություն պայմանական դեպքերի և պայմանագրային պարտավորությունների համար: Այս բացառությամբ նախատեսվում է, որ ՖՀՄՍ 3-ը կիրառող կազմակերպությունը, որոշակի տիպի պայմանական դեպքերի և պայմանագրային պարտավորությունների համար ֆինանսական հաշվետվություններին 2018թ. Հայեցակարգային հիմունքների փոխարեն պետք է հղում կատարի ՀՀՄՍ 37-ին կամ ՀՀՄՄՍ (IFRIC) 21-ին: Առանց այս նոր բացառության, կազմակերպությունը ստիպված կլիներ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման դեպքում ճանաչել որոշ պարտավորություններ, որոնք չէր ճանաչի համաձայն ՀՀՄՍ 37-ի: Հետևաբար, ձեռքբերումից անմիջապես հետո կազմակերպությունը ստիպված կլիներ ապաճանաչել այդպիսի պարտավորությունները և ճանաչել տնտեսական օգուտներ չմարմնավորող եկամուտ: Նաև պարզաբանվել է, որ ձեռք բերող կազմակերպությունը պարտավոր չէ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ճանաչել պայմանական ակտիվներ, ինչպես սահմանված է ՀՀՄՍ 37-ում:
- ՖՀՄՍ 9-ի փոփոխությունն անդրադառնում է այն հարցերին, թե որ տեսակի վճարումներն են ենթակա ներառման «10% փորձարկման» կազմում ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման նպատակով: Ծախսերը կամ վճարումները կարող են կատարված լինել հոգուտ երրորդ անձանց կամ վարկատուի: Այս փոփոխության համաձայն, երրորդ անձանց օգտին կատարված ծախսերը կամ վճարումները չեն ներառվի «10% փորձարկման» կազմում:
- Փոփոխություններ են կատարվել ՖՀՄՍ 16-ի 13-րդ նկարագրական օրինակում. հանվել է վարձատուի կողմից վարձակալվող գույքի բարելավումներին վերագրվող վճարումների օրինակը: Այս փոփոխությունը կատարվել է՝ վարձակալվող գույքի բարելավումների հաշվարկման հնարավոր անորոշությունից խուսափելու համար:
- ՖՀՄՍ 1-ը թույլ է տալիս օգտվել բացառությունից այն դեպքում, եթե դուստր ձեռնարկությունը սկսում է ՖՀՄՍ-ի կիրառումն ավելի ուշ ամսաթվով, քան իր մայր կազմակերպությունը: Դուստր ձեռնարկությունը կարող է չափել իր ակտիվներն ու պարտավորությունները այն հաշվեկշռային արժեքով, որով դրանք պետք է ներառվեն մայր կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվություններում՝ ելնելով մայր կազմակերպության ՖՀՄՍ-ի անցնելու ամսաթվից, եթե տեղի ունեցած չլինեին ճշգրտումներ համախմբման և ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքների արտացոլման նպատակներով, որի ներքո մայր կազմակերպությունը ձեռք է բերել նշված դուստր ձեռնարկությունը: ՖՀՄՍ 1-ում կատարվել է փոփոխություն, որը հնարավորություն է տալիս սույն ՖՀՄՍ 1-ի բացառությունը կիրառած կազմակերպություններին նաև արտաբժույթի փոխարկումից կուտակային տարբերությունները չափելիս օգտագործել մայր կազմակերպության կողմից ներկայացված թվային մեծությունները՝ ելնելով մայր կազմակերպության ՖՀՄՍ-ի անցման ամսաթվից: ՖՀՄՍ 1-ի այս փոփոխությամբ վերոնշյալ բացառությունը տարածվում է արտաբժույթի փոխարկումից առաջացած կուտակային տարբերությունների վրա, և նպատակ ունի նվազեցնել ՖՀՄՍ-ն առաջին անգամ կիրառող կազմակերպության ծախսերը: Այս փոփոխությունը կկիրառվի նաև դուստր և համատեղ ձեռնարկությունների վրա, որոնք կօգտվեն ՖՀՄՍ 1-ով սահմանված նույն բացառությունից:
- Վերացվել է պահանջը, ըստ որի կազմակերպությունները ՀՀՄՍ 41-ի համաձայն իրական արժեքը չափելիս պարտավոր էին հարկային հաշվառման տեսանկյունից հաշվի չառնել դրամական հոսքերը: Այս փոփոխության նպատակն է՝ ապահովել համապատասխանություն հարկումից հետո զեղչված դրամական հոսքերի ստանդարտի պահանջին:

Այս փոփոխությունները նշանակալի ազդեցություն չեն ունեցել Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

**6 Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ**

Հրապարակվել են 2023թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո տարեկան ժամանակահատվածների համար պարտադիր մի շարք նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ, որոնց վաղ կիրառում չի իրականացվել Հիմնադրամի կողմից:

**Կարճաժամկետ և երկարաժամկետ պարտավորությունների դասակարգումը - ՀՀՍՍ 1-ի փոփոխություններ (թողարկված են 2020թ. հունվարի 23-ին և ուժի մեջ են մտնում 2022թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար):** Կիրառման սահմանափակ շրջանակ ունեցող այս փոփոխություններով հստակեցվում է, որ պարտավորությունների՝ որպես կարճաժամկետ կամ երկարաժամկետ դասակարգումը պայմանավորված է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գոյություն ունեցող իրավունքներով: Պարտավորությունները երկարաժամկետ են, եթե կազմակերպությունը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ըստ երկայնակի դրանց մարումն առնվազն 12 ամսով հետաձգելու իրավունք:

Ուղեցույցն այլևս չի սահմանում այդ իրավունքի անվերապահ լինելու պահանջ: Մարումը ապագայում հետաձգելու իրավունքի իրացման առումով ղեկավարության ակնկալիքները ազդեցություն չունեն պարտավորությունների դասակարգման վրա: Մարումը հետաձգելու իրավունքն առաջանում է միայն այն դեպքում, եթե կազմակերպությունը ժամանակաշրջանի վերջում բավարարում է բոլոր կիրառելի պայմանները:

Պարտավորությունը դասակարգվում է որպես կարճաժամկետ, եթե պայմանը խախտվել է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կամ դրանից առաջ, նույնիսկ եթե հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում պարտատիրոջից ստացվել է պայմանի կատարման պարտավորությունից ազատում: Միևնույն ժամանակ, վարկը դասակարգվում է որպես երկարաժամկետ, եթե վարկային պայմանագրի պայմանը խախտվում է միայն հաշվետու ամսաթվից հետո: Բացի այդ, փոփոխությունները հստակեցնում են պարտքի դասակարգման պահանջները, որոնք կազմակերպությունը կարող է մարել՝ այն սեփական կապիտալի վերածելու միջոցով: «Մարում» հասկացությունը սահմանվում է որպես պարտավորության դադարեցում՝ դրամական միջոցների, տնտեսական օգուտները մարմնավորող այլ ռեսուրսների կամ կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքների միջոցով կատարված վերջնահաշվարկի արդյունքում:

Բացառություն է սահմանվում փոխարկելի գործիքների համար, որոնք կարող են վերածվել սեփական կապիտալի, բայց միայն այն գործիքների համար, երբ փոխարկման օպցիոնը դասակարգվում է որպես բարձր ֆինանսական գործիքի առանձին բաղադրիչ հանդիսացող բաժնային գործիք:

**Կարճաժամկետ և երկարաժամկետ պարտավորությունների դասակարգումը, ուժի մեջ մտնելու ամսաթվի հետաձգում. ՀՀՍՍ 1-ի փոփոխություններ (թողարկված են 2020 թ. հունիսի 15-ին և ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար):** ՀՀՍՍ 1-ի փոփոխությունները, որոնք վերաբերում են պարտավորությունների՝ որպես կարճաժամկետ և երկարաժամկետ դասակարգմանը, թողարկվել են 2020թ. հունվարին, և նախնական ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվ է սահմանվել 2022թ. հունվարի 1-ը: Այնուամենայնիվ, COVID-19 համավարակով պայմանավորված, ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը հետաձգվել է մեկ տարով, որպեսզի կազմակերպությունները բավարար ժամանակ ունենան փոփոխությունների արդյունքում դասակարգումներում տեղի ունեցող փոփոխությունները ներդնելու համար:

**Փոփոխություններ ՀՀՍՍ 8-ում. Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների որոշում (թողարկվել է 2021թ. փետրվարի 12-ին և ուժի մեջ է 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար):** ՀՀՍՍ 8-ի փոփոխությունը պարզաբանում է, թե ինչպես պետք է կազմակերպությունները տարբերակեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխությունները:

**Փոփոխություններ ՀՀՍՍ 1-ում և ՖՀՍՍ-ի գործնական ուղեցույց 2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության գծով տեղեկատվության բացահայտում (թողարկվել է 2021թ. փետրվարի 12-ին և ուժի մեջ է 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար):** ՀՀՍՍ 1-ում տեղի են ունեցել փոփոխություններ, որոնցով կազմակերպություններից պահանջվում է բացահայտել իրենց հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ Էական տեղեկատվություն՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթների փոխարեն:

**6 Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)**

Փոփոխությունները պարունակում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ էական տեղեկատվության սահմանումները: Բացի այդ, փոփոխությունները պարզաբանում են, որ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մասին տեղեկատվությունը հավանական է, որ կհամարվի էական այն դեպքում, եթե առանց այդ տեղեկատվության, ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողները չեն կարողանա ըմբռնել ֆինանսական հաշվետվություններում առկա այլ էական տեղեկատվությունը: Փոփոխությունները ներկայացնում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ տեղեկատվության օրինակներ, որոնք, հավանաբար, կարող են էական համարվել կազմակերպության

Բացի այդ, ԶՅՄՍ 1-ի փոփոխությամբ պարզաբանվում է, որ ոչ էական հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտման անհրաժեշտություն չկա: Այնուամենայնիվ, այդպիսի տեղեկատվության բացահայտման դեպքում, այն չպետք է դժվարեցնի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական տեղեկատվության ընկալումը: Այս փոփոխությանն օժանդակելու համար փոփոխություններ են կատարվել նաև ՖՅՄՍ-ի գործնական ուղեցույց 2-ում՝ «էականության վերաբերյալ դատողություններ», որը ուղեցույց է տրամադրում հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության գծով բացահայտումների նկատմամբ էականության հայեցակարգի կիրառման վերաբերյալ:

Բացառությամբ վերը նշված դեպքերի, չի ակնկալվում, որ սույն նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները որևէ էական ազդեցություն կունենան խմբի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:



**«ՍՕՍ-Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամ  
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

**7 Հիմնական միջոցներ**

Հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունները ներկայացված են ստորև.

Հազ. ՀՀ դրամ	Հոդ և շենքեր	Կահույք	Սարքա- վորում- ներ	Փոխադ- րամի- ջոցներ	Այլ	Անավարտ շինարա- րություն	Ընդա- մենը
Սկզբնական արժեքն առ 1 հունվարի 2021թ.	1,259,561	109,293	283,066	170,971	3,022	-	1,825,913
Կուտակված մաշվածություն	(537,284)	(79,201)	(223,104)	(98,440)	(108)	-	(938,137)
Հաշվեկշռային արժեքն առ 1 հունվարի 2021թ.	722,277	30,092	59,962	72,531	2,914	-	887,776
Ավելացումներ	-	19,898	35,638	39,602	-	21,453	116,991
Մաշվածության գծով ծախս	(55,851)	(10,875)	(37,196)	(14,041)	(804)	-	(118,567)
Սկզբնական արժեքն առ 31 դեկտեմբերի 2021 թ.	1,259,561	129,101	318,704	210,573	3,022	21,453	1,942,504
Կուտակված մաշվածություն առ 31 դեկտեմբերի 2021 թ.	(593,135)	(90,076)	(280,300)	(112,481)	(712)	-	(1,056,704)
Հաշվեկշռային արժեքն առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	666,426	39,115	58,404	98,092	2,310	21,453	885,800
Ավելացումներ	7,503	7,700	42,235	-	-	17,124	74,562
Մաշվածության գծով ծախս	(62,244)	(11,754)	(34,557)	(19,020)	-	-	(127,575)
Սկզբնական արժեքն առ 31 դեկտեմբերի 2022 թ.	1,267,064	136,891	360,939	210,573	3,022	38,577	2,017,066
Կուտակված մաշվածություն առ 31 դեկտեմբերի 2022 թ.	(655,379)	(101,830)	(294,857)	(131,501)	(712)	-	(1,184,279)
Հաշվեկշռային արժեքն առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	611,685	35,061	66,082	79,072	2,310	38,577	832,787

**8 Ոչ նյութական ակտիվներ**

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծրագրային լիցենզիաներ
Սկզբնական արժեքն առ 1 հունվարի, 2021թ.	88,887
Կուտակված ամորտիզացիա առ 1 հունվարի, 2021թ.	(83,069)
Հաշվեկշռային արժեքն առ 1 հունվարի, 2021թ.	5,818
Ավելացումներ	
Ամորտիզացիոն մասնահանում	(1,888)
Սկզբնական արժեքն առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	88,887
Կուտակված ամորտիզացիա առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	(84,957)
Հաշվեկշռային արժեքն առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	3,930
Ամորտիզացիոն մասնահանում	(1,269)
Սկզբնական արժեքն առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	88,887
Կուտակված ամորտիզացիա առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	(86,226)
Հաշվեկշռային արժեքն առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	2,661

**9 Պաշարներ**

Հազ. ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Շահառուներին բաշխման ենթակա պաշարներ	10,948	30,763
Վառելիք	7,965	5,637
Այլ	694	626
Ընդամենը պաշարներ	19,607	37,026

**«ՍՕՍ-Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամ  
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

**10 Տրամադրված կանխավճարներ**

Հազ. ԳԳ դրամ	31 դեկտեմբերի	
	2022թ.	2021թ.
Սկսնակ բիզնեսներին տրամադրված դրամաշնորհներ	18,608	19,440
Կանխավճար ՍՕՍ-միջազգայինին	4,154	-
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	3,499	2,452
Շահառուներին տրամադրված դրամաշնորհներ	2,361	2,460
Հարկերի կանխավճարներ	1,924	1,162
Կանխավճարներ հիմնական միջոցների մաշվածության գծով	1,575	-
Այլ կանխավճարներ	7,288	5,992
<b>Ընդամենը տրամադրված կանխավճարներ</b>	<b>39,409</b>	<b>31,506</b>

**11 Բանկերում պահվող ավանդներ**

Հազ. ԳԳ դրամ	31 դեկտեմբերի	
	2022թ.	2021թ.
Ավանդներ – դրամական նվերներ	55,100	67,220
<b>Ընդամենը բանկերում պահվող ավանդներ</b>	<b>55,100</b>	<b>67,220</b>

Ժամկետային ավանդների սկզբնական մարման ժամկետը հավասար է մեկ տարի:

Ավանդների գծով ԱՊԿ-ն ոչ էական է:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկում ավանդը կապված է երեխաներին դրամական նվերներ ծրագրի հետ, այդ ծրագրի պայմանների համաձայն այդ գումարի օգտագործումը սահմանափակված է: Հիմնադրամը կարող է ավանդը օգտագործել միայն «Դրամական նվերներ երեխաներին» ծրագրի համար: Այս ծրագրի մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություն 13-ում:

Ավանդը արտահայտված է ԱՄՆ դոլարով և կազմում է 140,000 ԱՄՆ դոլար, տարեկան 2,6% տոկոսադրույքով: (2021թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ «Դրամական նվիրատվություններ երեխաներին» ծրագրի համար նախատեսված ավանդը կազմում է 140,000 ԱՄՆ դոլար, տարեկան 2,8% տոկոսադրույքով):

Ստորև բերված աղյուսակը բացահայտում է Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների մնացորդների վարկային որակը՝ հիմնված վարկային ռիսկի աստիճանների վրա՝ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին:

Հազ. ԳԳ դրամ	Ժամկետային ավանդներ	
	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
S&P գլոբալ վարկանիշ B+	55,100	67,220

**«ՍՕՍ-Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամ  
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

**12 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ**

Հազ. ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Բանկերում պահվող դրամական միջոցներ Դրամական միջոցներ դրամարկղում	384,004 211	173,389 399
<b>Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ</b>	<b>384,215</b>	<b>173,788</b>

Արտարժույթով արտահայտված դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 22-ում:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Դրամական նվիրատվություններ երեխաներին» ծրագրի ընթացիկ հաշվի մնացորդը կազմել է 3,156 հազ. ՀՀ դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 3,537 հազ. ՀՀ դրամ):

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Բնակարանային ապահովում» ծրագրի ընթացիկ հաշվի մնացորդը կազմել է 9,442 հազ. ՀՀ դրամ (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 37,705 հազ. ՀՀ դրամ):

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով ԱՊԿ-ն ոչ էական է:

Հազ. ՀՀ դրամ	Բանկերում պահվող դրամական միջոցներ	
	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
S&P գլոբալ վարկանիշ B+	384,004	173,389

**13 Դրամական նվիրատվությունների գծով պարտավորություններ շահառուներին**

Հազ. ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
Դրամական նվիրատվություններ	58,395	71,248
<b>Ընդամենը դրամական նվիրատվությունների գծով պարտավորություններ շահառուներին</b>	<b>58,395</b>	<b>71,248</b>

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս երեխաների դրամական նվիրատվությունների գծով պարտավորությունների շարժը:

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
<b>Մնացորդն առ 1 հունվարի</b>	<b>71,248</b>	<b>84,740</b>
Տարվա ընթացքում ստացված դրամական նվերներ	5,049	4,805
Տարվա ընթացքում հատկացված դրամական նվերներ	(6,594)	(14,262)
Փոխարժեքի ազդեցությունը	(12,884)	(6,278)
Վաստակած տոկոսներ	1,576	2,243
<b>Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի</b>	<b>58,395</b>	<b>71,248</b>

Երեխաների դրամական նվիրատվություններ գծով մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ. կազմել է 148,373 ԱՄՆ դոլար (համարժեք՝ 58,395 հազ. ՀՀ դրամի), առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.՝ 148,390 ԱՄՆ դոլար (համարժեք՝ 71,248 հազ. ՀՀ դրամի):

**«ՍՕՍ-Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամ  
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

**14 Հետաշխատանքային հատուցումների գծով պարտավորություններ**

<i>Հազ. ԳԳ դրամ</i>	<b>31 դեկտեմբերի 2022թ.</b>	<b>31 դեկտեմբերի 2021թ.</b>
Կենսաթոշակային նպաստներ Երկարաժամկետ մաս Կարճաժամկետ մաս	147,564 14,691	158,020 14,289
<b>Ընդամենը հետաշխատանքային հատուցումների գծով պարտավորություններ</b>	<b>162,255</b>	<b>172,309</b>

Ստորև բերված աղյուսակում բացահայտվում է հետաշխատանքային հատուցումների գծով պարտավորությունների շարժը.

<i>Հազ. ԳԳ դրամ</i>	<b>2022թ.</b>	<b>2021թ.</b>
<b>Մնացորդն առ 1 հունվարի</b>	<b>172,309</b>	<b>166,115</b>
Սպասարկման ծախս	2,471	3,389
Տոկոսային ծախս	13,681	13,537
Փաստացի վճարում	(14,691)	(11,779)
Ակտուարային վնաս/(օգուտ)	(11,515)	1,047
<b>Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի</b>	<b>162,255</b>	<b>172,309</b>

Հետաշխատանքային հատուցումների գծով պարտավորությունները ներառում են լրիվ կենսաթոշակային նպաստներ գյուղում ապրող ՍՕՍ մայրերի և մորաքույրների համար, որը համարժեք է վերջնական աշխատավարձի 60%-ին իրենց կյանքի մնացած ողջ տևողության ընթացքում:

Լրիվ կենսաթոշակային նպաստի ստացման իրավունքի համար անհրաժեշտ պայմանները.

- 15 տարի շարունակ անընդմեջ աշխատելը որպես ՍՕՍ մայր,
- Նորմալ կենսաթոշակային տարիքի լրանալը,
- Թոշակի անցնելիս ՍՕՍ-ում աշխատելու փաստը:

**15 Ստացված դրամաշնորհներ**

<i>Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ Հազ. ԳԳ դրամ</i>	<b>2022թ.</b>	<b>2021թ.</b>
Հետաձգված եկամուտ առ 1 հունվարի	4,617	5,255
Ստացված նոր դրամաշնորհներ	16,303	-
Հետաձգված եկամտի ամորտիզացիա՝ հարակից մաշվածությանը համապատասխանեցնելու համար	(610)	(638)
<b>Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ առ 31 դեկտեմբերի</b>	<b>20,310</b>	<b>4,617</b>
<b>Եկամտին վերաբերող շնորհներ Հազ. ԳԳ դրամ</b>	<b>2022թ.</b>	<b>2021թ.</b>
Հետաձգված եկամուտ առ 1 հունվարի	116,755	136,752
Ստացված նոր դրամաշնորհներ	543,386	505,107
Ճանաչված եկամուտ	(445,454)	(525,104)
<b>Եկամտին վերաբերող շնորհներ առ 31 դեկտեմբերի</b>	<b>214,687</b>	<b>116,755</b>
<b>Ընդամենը ստացված դրամաշնորհ</b>	<b>234,997</b>	<b>121,372</b>

**«ՍՕՍ-Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամ  
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

**15 Ստացված դրամաշնորհներ (շարունակություն)**

Եկամտին վերաբերող շնորհները ներառում են եվրոյով նվիրաբերված մեկ դրամաշնորհ, որի ընդհանուր գումարը 2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ին կազմում է 159,552 եվրո (67,052 հազար ՀՀ դրամին համարժեք դրամ) և ՀՀ դրամով նվիրաբերված մեկ դրամաշնորհ, որի ընդհանուր գումարը 2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ին կազմում է 98,079 հազար ՀՀ դրամին համարժեք դրամ (2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ին՝ 83,765 եվրո (45,067 հազար ՀՀ դրամին համարժեք դրամ):

**16 Պարտավորություններ շահառուների նկատմամբ**

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	<b>31 դեկտեմբերի 2022թ.</b>	<b>31 դեկտեմբերի 2021թ.</b>
Բնակարանային ապահովման ծրագիր Երեխայի նպաստի խնայողություններ	9,449 7,007	37,915 7,861
<b>Ընդամենը պարտավորություններ շահառուների նկատմամբ</b>	<b>16,456</b>	<b>45,776</b>

**ՍՕՍ-Բնակարանային ապահովման ծրագրի շահառուներ**

ՍՕՍ-Բնակարանային ապահովման ծրագիրը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներառում է 3,306 հազար ՀՀ դրամի պարտավորություններ 8 ՍՕՍ անկախ ապրող երիտասարդի և կիսաանկախ ապրող երիտասարդի նկատմամբ (2021թ.՝ 31,819 հազ. ՀՀ դրամ՝ 65 երիտասարդի համար) և պահուստ բնակարանային ապահովման ծրագրի գծով՝ 6,142 հազ. ՀՀ դրամի չափով (2021թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 6,096 հազ.): 2022թ. մեկ երիտասարդի բնակարանային ապահովման գծով աջակցություն է իրականացվել 5,000 հազ. ՀՀ դրամ ընդհանուր գումարով (2021թ.՝ մեկ երիտասարդի՝ 7,440 հազ. ՀՀ դրամ):

**Երեխայի նպաստի խնայողություններ**

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին Երեխայի նպաստի խնայողությունները ներառում են պարտավորություններ 8 ՍՕՍ-երիտասարդների նկատմամբ (2021թ.՝ 65 ՍՕՍ երիտասարդների նկատմամբ):

**17 Հաշվեգրված ծախսեր և այլ պարտավորություններ**

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	<b>31 դեկտեմբերի 2022թ.</b>	<b>31 դեկտեմբերի 2021թ.</b>
Ամենամյա արձակուրդների չօգտագործված օրեր Աուդիտի վճարներ	37,101 -	30,824 6,500
<b>Ընդամենը հաշվեգրված ծախսեր և այլ պարտավորություններ</b>	<b>37,101</b>	<b>37,324</b>

**«ՍՕՍ-Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամ  
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

**18 Եկամուտ նվիրատվություններից**

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.			2021թ.		
	Առանց սահմանափակման	Սահմանափակված	Ընդամենը	Առանց սահմանափակման	Սահմանափակված	Ընդամենը
Եկամուտներ SOS International-ից	1,846,826	384,278	2,260,007	1,573,930	496,146	2,070,076
Եկամուտներ դրամահավաքից և բնաիրային նվիրատվություններից	132,680	-	132,680	165,139	-	165,139
Եկամուտներ պետական սուբսիդիաներից և դրամաշնորհներից	-	32,273	32,273	-	28,958	28,958
<b>Ընդամենը եկամուտ նվիրատվություններից</b>	<b>1,979,506</b>	<b>445,454</b>	<b>2,424,960</b>	<b>1,739,069</b>	<b>525,104</b>	<b>2,264,173</b>

**19 Ծրագրի/նախագծի ծախսեր**

Հազ. ՀՀ դրամ	2022թ.	2021թ.
<b>Շահառուներին տրամադրված ակտիվներ և ծառայություններ</b>		
Շահառուներին տրամադրված պաշարներ	369,009	611,653
Շահառուներին դրամական միջոցների տրամադրում	174,574	169,071
Կրթական և վերապատրաստման ծառայությունների վճարներ	60,561	128,429
Շահառուներին վարձավճարի փոխհատուցում	43,512	45,742
Դեղորայք և բժշկական ծառայություններ	37,657	41,629
Ամառային ճամբար	37,550	39,742
Հոգե-սոցիալական ծառայություններ	33,639	47,965
<b>Շահառուներին տրամադրված ակտիվներ և ծառայություններ</b>	<b>756,502</b>	<b>1,084,231</b>
Անձնակազմի գծով ծախսեր	858,194	821,602
Մաշվածություն և ամրտիզացիա	115,113	103,533
Վերանորոգում և սպասարկում	52,552	59,644
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	36,741	21,049
Օգտագործված պաշարներ	32,090	21,185
Ապահովագրության ծախսեր	18,735	16,630
Հասարակայնության հետ կապերի ծախսեր	16,412	28,753
Վերապատրաստման ծախսեր	10,737	15,724
Կոմունալ ծախսեր	9,362	6,909
Իրավաբանական ծառայություններ	3,165	2,294
Մասնագիտական ծառայություններ	2,410	4,490
Այլ ծախսեր	27,072	25,412
<b>Ընդամենը ծրագրի/նախագծի ծախսեր</b>	<b>1,939,085</b>	<b>2,211,456</b>

**«ՍՕՍ-Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամ  
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

**20 Վարչական ծախսեր**

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	<b>2022թ.</b>	<b>2021թ.</b>
Անձնակազմի գծով ծախսեր	136,386	104,739
Անդամավճարներ	122,520	100,996
Վերանորոգում և սպասարկում	27,242	14,394
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	15,356	5,726
Մաշվածություն և ամրոտիզացիա	13,731	16,923
Վերապատրաստման ծախսեր	13,148	4,084
Մասնագիտական ծառայություններ	11,737	16,646
Հասարակայնության հետ կապերի ծախսեր	7,766	9,316
Կոմունալ ծախսեր	4,670	5,196
Օգտագործված պաշարներ	3,450	4,745
Ապահովագրության ծախսեր	1,791	1,662
Այլ ծախսեր	4,785	7,460
<b>Ընդամենը վարչական ծախսեր</b>	<b>362,582</b>	<b>291,887</b>

**21 Պայմանական դեպքեր և պարտավորություններ**

**Իրավական գործընթացներ.** Ժամանակ առ ժամանակ սովորական գործունեության ընթացքում Հիմնադրամի դեմ կարող են ներկայացվել հայցեր: Իր գնահատականների և արտաքին մասնագիտական խորհրդատվության հիման վրա ղեկավարությունը կարծում է, որ պահանջների գծով ոչ մի էական վնաս չի կարող կրել, որը կգերազանցի սույն ֆինանսական հաշվետվություններում նախատեսված պահուստները:

2022թ. և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հիմնադրամի դեմ հարուցված քրեական գործեր չեն եղել:

**Հարկային օրենսդրություն.** Հայաստանի հարկային համակարգին բնորոշ են օրենսդրության հաճախակի փոփոխությունները, որը երբեմն մեկնաբանությունների կարիք ունի: Տարբեր հարկային մարմինների և իրավագործությունների դեպքում հաճախ առկա են տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք օրենքի ուժով կարող են կիրառել տույժեր և տուգանքներ:

Այս փաստերը կարող են զգալիորեն ավելի շատ հարկային ռիսկեր ստեղծել Հայաստանում՝ այլ զարգացած երկրների համեմատ: Ղեկավարությունը կարծում է, որ հարկային օրենսդրության մեկնաբանության հիման վրա պատշաճ կերպով ապահովել է հարկային պարտավորությունները: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինները կարող են տարբեր մեկնաբանություններ ունենալ, որոնք ազդեցությունը կարող է էական լինել:

**22 Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում**

Հիմնադրամը ենթարկվում է ֆինանսական գործիքների հետ կապված տարբեր ռիսկերի: Ամենաէական ֆինանսական ռիսկերը, որոնք ենթարկվում է Հիմնադրամը, նկարագրված են ստորև:

**Շուկայական ռիսկ.** Հիմնադրամը ենթակա է շուկայական ռիսկերի ազդեցության: Շուկայական ռիսկերն առաջանում են. (ա) արժույթի, (բ) տոկոսային ակտիվների և պարտավորությունների բաց դիրքերից, որոնք բոլորն էլ ենթարկվում են ընդհանուր և առանձնահատուկ շուկայական շարժերի: Ղեկավարությունը սահմանում է ռիսկի ընդունելի մակարդակը, որը վերահսկվում է օրական կտրվածքով: Այնուհանդերձ, այս մոտեցման կիրառումը չի կանխում այս սահմանաչափերը գերազանցող վնասների առաջացումը՝ ունենում ավելի նշանակալի շուկայական շարժեր տեղի ունենալու դեպքում:

**Արժույթային ռիսկ.** Արժույթային ռիսկի գծով ղեկավարությունը սահմանում է սահմանաչափեր ռիսկերի նկատմամբ խոցելիության մակարդակի համար՝ ըստ արժույթի և ընդհանուր առմամբ՝ ինչպես շուրջօրյա, այնպես էլ օրական դիրքերի գծով, որոնք վերահսկվում են ամենօրյա հիմունքով:

**«ՍՕՍ-Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամ  
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

**22 Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**

Ստորև ներկայացված աղյուսակում ամփոփված է արտարժույթի փոխարժեքի ռիսկի ազդեցությունը Հիմնադրամի վրա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հազ. ՀՀ դրամ	Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.			Առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.		
	Դրամական ֆինանսական ակտիվներ	Դրամական ֆինանսական պարտավորություններ	Չուս դիրք	Դրամական ֆինանսական ակտիվներ	Դրամական ֆինանսական պարտավորություններ	Չուս դիրք
ԱՄՆ դոլար եվրո	61,052 46,760	58,396 -	2,656 46,760	70,913 37,038	71,248 45,067	(335) (8,029)
<b>Ընդամենը</b>	<b>107,812</b>	<b>58,396</b>	<b>49,416</b>	<b>107,951</b>	<b>116,315</b>	<b>(8,364)</b>

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է շահույթի և վնասի և սեփական կապիտալի զգայունությունը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կիրառվող փոխարժեքի հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ Հիմնադրամի ֆունկցիոնալ արժույթի հետ հարաբերակցությամբ, բոլոր այլ փոփոխականները հաստատուն պահելով:

Հազ. ՀՀ դրամ	Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.		Առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	
	Ազդեցությունը ֆինանսական գործունեության մասին հաշվետվության վրա	Ազդեցությունը զուտ ակտիվների վրա	Ազդեցությունը ֆինանսական գործունեության մասին հաշվետվության վրա	Ազդեցությունը զուտ ակտիվների վրա
ԱՄՆ դոլարի արժևորում 20%-ով	531	531	(67)	(67)
ԱՄՆ դոլարի անկում 20%-ով	(531)	(531)	67	67
Եվրոյի արժևորում 20%	9,352	9,352	(1,606)	(1,606)
Եվրոյի անկում 20%-ով	(9,352)	(9,352)	1,606	1,606

**Տոկոսադրույքի ռիսկ.**

Հիմնադրամը չի ենթարկվում այս ռիսկին, քանի որ այն չունի այլ տոկոսաբեր ակտիվներ և պարտավորություններ, բացի Ծանոթագրություն 12-ում ներկայացված բանկային ավանդից, իսկ բանկային ավանդներն ունեն ֆիքսված տոկոսադրույքներ:

**Իրացվելիության ռիսկ.**

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ կազմակերպությունը կարող է ունենալ դժվարություններ իր ֆինանսական պարտավորությունների կատարման ժամանակ:

Հիմնադրամը ունի ամենօրյա հիմունքով իր հասանելիք դրամական միջոցների հասանելիության անհրաժեշտություն: Իրացվելիության ռիսկը կառավարվում է Հիմնադրամի ղեկավարության և ՍՕՍ միջազգային գանձապետարանի կողմից: Դեկավարությունը վերահսկում է Հիմնադրամի դրամական միջոցների հոսքերի ամսական շարժի կանխատեսումները:

Հիմնադրամի իրացվելիության պորտֆելը ներառում է դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (Ծանոթագրություն 12), ավանդների ներդրումներ (Ծանոթագրություն 11): Դեկավարության գնահատմամբ, իրացվելիության պորտֆելի դրամական միջոցները և բանկային ավանդները կարող են վերածվել կանխիկի մեկ օրվա ընթացքում՝ իրացվելիության չնախատեսված պահանջները բավարարելու համար:

Իրացվելիության դիրքը վերահսկվում է Հիմնադրամի ղեկավարության և ՍՕՍ միջազգային գանձապետարանի կողմից, և ղեկավարությունը իրականացնում է իրացվելիության սթրեսի կանոնավոր ստուգում տարբեր սցենարներով՝ հաշվի առնելով շուկայական նորմալ և ավելի խիստ պայմաններ:



**«ՄՕՍ-Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամ  
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

**22 Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)**

Ստորև բերված աղյուսակը ցույց է տալիս 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի պարտավորությունները՝ ըստ դրանց մնացած պայմանագրային մարման ժամկետի: Ժամկետայնության աղյուսակում բացահայտված գումարները պայմանագրային չգեղջկած դրամական միջոցների հոսքերն են:

Երբ վճարման ենթակա գումարը ֆիքսված չէ, բացահայտված գումարը որոշվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում առկա պայմանների հիման վրա: Արտարժույթով վճարումները փոխակերպվում են հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի սփոթ փոխարժեքով:

Ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հետևյալն է.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	<b>Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս</b>	<b>1-3 ամիս</b>	<b>3-12 ամիս</b>	<b>12 ամիս – 5 տարի</b>	<b>5 տարուց ավելի</b>	<b>Ընդամենը</b>
<b>Պարտավորություններ</b>						
Ստացված դրամաշնորհներ Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	78,332	156,665	-	-	-	234,997
Պարտավորություններ շահառուների նկատմամբ	4,178	-	-	-	-	4,178
Հաշվեգրված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	16,456	-	-	-	-	16,456
Դրամական նվիրատվությունների գծով պարտավորություններ շահառուներին	37,101	-	-	-	-	37,101
	24,729	-	-	18,200	6,530	49,459
<b>Ընդամենը ապագա վճարումներ</b>	<b>160,796</b>	<b>156,665</b>	<b>-</b>	<b>18,200</b>	<b>6,530</b>	<b>342,191</b>

Ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հետևյալն է.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	<b>Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս</b>	<b>1-3 ամիս</b>	<b>3-12 ամիս</b>	<b>12 ամիս – 5 տարի</b>	<b>5 տարուց ավելի</b>	<b>Ընդամենը</b>
<b>Պարտավորություններ</b>						
Ստացված դրամաշնորհներ Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	40,457	80,915	-	-	-	121,372
Պարտավորություններ շահառուների նկատմամբ	40,553	-	-	-	-	40,553
Հաշվեգրված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	45,776	-	-	-	-	45,776
Դրամական նվիրատվությունների գծով պարտավորություններ շահառուներին	37,324	-	-	-	-	37,324
	40,414	-	-	22,894	7,941	71,248
<b>Ընդամենը ապագա վճարումներ</b>	<b>204,524</b>	<b>80,915</b>	<b>-</b>	<b>22,894</b>	<b>7,941</b>	<b>316,273</b>

**23 Իրական արժեքի բացահայտումներ**

Իրական արժեքի չափումների վերլուծությունը կատարվում է ըստ իրական արժեքի հիերարխիայում ունեցած մակարդակի, հետևյալ կերպ՝ (i) մակարդակ 1՝ չափումներ ակտիվ շուկայում նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների գնանշվող (չճշգրտվող) գներով, (ii) մակարդակ 2՝ չափման գնահատման մեթոդներ, որոնցում ակտիվի կամ պարտավորության համար բոլոր էական ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն (գներ) կամ անուղղակիորեն (գների հիման վրա ստացված) դիտելի են, (iii) մակարդակ 3՝ գնահատումներ, որոնք հիմնված չեն բացառապես շուկայի դիտարկելի տվյալների վրա (այն է՝ գնահատման համար անհրաժեշտ են նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ): Ղեկավարությունը կիրառում է դատողություն ֆինանսական գործիքները դասակարգելիս՝ օգտագործելով իրական արժեքի հիերարխիան: Եթե իրական արժեքի գնահատման համար օգտագործվում են էական ճշգրտում պահանջող դիտարկելի ելակետային տվյալներ, ապա տվյալ գնահատումը մակարդակ 3-ի գնահատում է: Գնահատման ելակետային տվյալների էականությունը գնահատվում է իրական արժեքի ամբողջական գնահատման հետ համադրությամբ:

**Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ:** Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքների գնահատված իրական արժեքը հիմնված է կանխատեսված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կստացվեն՝ զեղչված համանման պարտքային ռիսկ և մարման մնացորդային ժամկետ ունեցող նոր գործիքների համար գործող ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Օգտագործված զեղչման դրույքաչափերը կախված են գործընկերոջ պարտքային ռիսկից:

**Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող պարտավորություններ.** Այլ պարտավորությունների իրական արժեքը որոշվել է՝ օգտագործելով գնահատման մեթոդներ: Սահմանված մարման ժամկետով ֆիքսված տոկոսադրույքներով գործիքների իրական արժեքը գնահատվել է՝ հիմնվելով ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի վրա, որոնք զեղչվել են համանման վարկային ռիսկ և մարման մնացորդային ժամկետ ունեցող նոր գործիքների համար գործող ընթացիկ տոկոսադրույքներով:

**24 Փոխկապակցված կողմերի գծով մնացորդներ և գործարքներ**

Կողմերը սովորաբար համարվում են փոխկապակցված, եթե դրանք գտնվում են ընդհանուր վերահսկողության տակ կամ եթե կողմերից մեկն ունի կարողություն վերահսկելու մյուս կողմին կամ կարող է ունենալ նշանակալի ազդեցություն կամ համատեղ վերահսկողություն մեկ այլ կողմի նկատմամբ՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Յուրաքանչյուր հնարավոր փոխկապակցված կողմի հարաբերությունն դիտարկելիս ուշադրություն է դարձվում հարաբերության բնույթի, այլ ոչ միայն իրավական կառուցվածքի վրա:

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին Հիմնադրամը չի ունեցել չմարված մնացորդներ փոխկապակցված կողմերի հետ:

Փոխկապակցված կողմերի հետ եկամուտների և ծախսերի հոդվածները 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար հետևյալն էին.

Հազ. ԴԴ դրամ	Համատեղ վերահսկվող ընկերություններ	
	2022թ.	2021թ.
Եկամուտ ՍՕՍ ընկերակցություններից ստացված նվիրատվություններից	2,260,007	2,070,076

**Հատուցում առանցքային ղեկավար անձնակազմին.** Առանցքային ղեկավար անձնակազմը ներառում է Ազգային տնօրենին, հոգաբարձուների խորհրդի անդամներին, գլխավոր հաշվապահին.

**«ՍՕՍ-Մանկական Գյուղեր» հայկական բարեգործական հիմնադրամ  
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

**24 Փոխկապակցված կողմերի գծով մնացորդներ և գործարքներ (շարունակություն)**

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2022թ.		2021թ.	
	Ծախս	Հաշվեգրված պարտավորություն	Ծախս	Հաշվեգրված պարտավորություն
<i>Կարճաժամկետ հատուցումներ - Աշխատավարձ</i>	32,718	1,663	27,226	1,895
<b>Ընդամենը հատուցում առանցքային ղեկավար անձնակազմին</b>	<b>32,718</b>	<b>1,663</b>	<b>27,226</b>	<b>1,895</b>

**25 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր**

Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո սույն հաշվետվությունում բացահայտման ենթակա նշանակալից դեպքեր տեղի չեն ունեցել: